

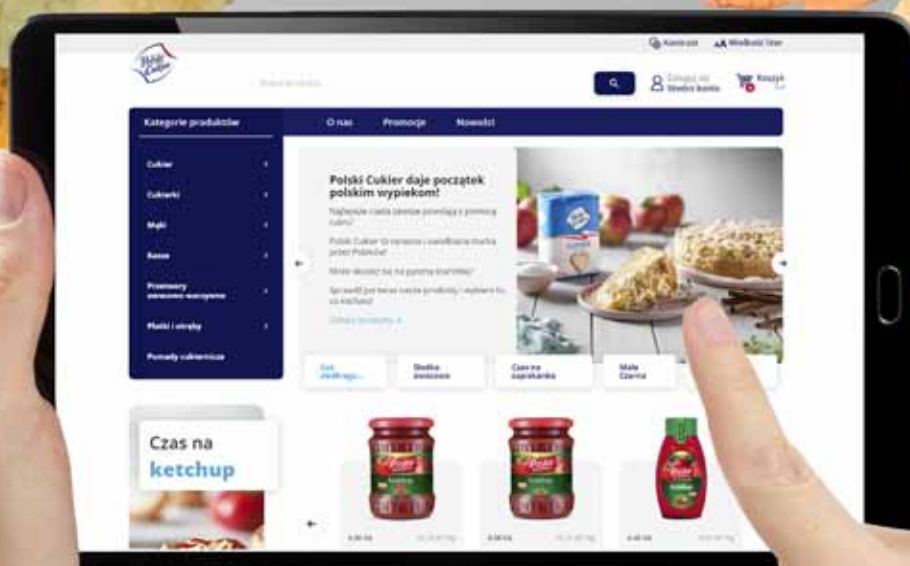
www.polski-cukier.pl
ISSN 2082-3789

Polski Cukier

PISMO KRAJOWEJ SPÓŁKI CUKROWEJ S.A.

NR 3(41)/2021

Zapraszamy na zakupy do sklepu
www.polskie-smaki.pl

4

AKTUALNOŚCI

Dobre prognozy
produkcyjne
w KSC S.A.

32

PO STRONIE PLANTATORA

Wywiad z panem
Wojciechem Kałużnym,
Plantatorem KSC S.A.

36

PO STRONIE PLANTATORA

Badania sprawdzające
prawidłowość wykonywania
analiz w laboratoriach
surowcowych cukrowni

- rejestracja 2020
- odmiana tolerancyjna na mątwika burakowego
- odmiana w typie normalnym
- najlepiej plonująca odmiana z tolerancją na mątwika w badaniach rejestracyjnych COBORU 2018-2019

- rejestracja 2019
- odmiana tolerancyjna na mątwika burakowego
- odmiana w typie normalno-cukrowym

- rejestracja 2016
- odmiana tolerancyjna na mątwika burakowego
- odmiana w typie normalnym

Szanowni Państwo,

Trwa 20. jubileuszowa kampania cukrownicza Krajowej Spółki Cukrowej S.A. Zakładamy, że siedem naszych cukrowni przerobi ponad 6,2 mln ton buraków, które skupi od ponad 13 tys. polskich rolników. Produkcja cukru może w tym roku osiągnąć jeden z wyższych poziomów w historii firmy. Wszystko to przełoży się na lepszą dochodowość z uprawy buraka cukrowego. Cieszę się tym samym, że jesteśmy postrzegani jako odpowiedzialna firma dbająca o nieustanny rozwój Grupy Kapitałowej oraz działająca w trosce m.in. o środowisko naturalne, w tym zmniejszenie emisji szkodliwych gazów do atmosfery, trosce o zdrowie pracowników czy ograniczenie kosztów pracy zakładów poprzez poprawę pracy urządzeń.

Stale inwestujemy w nasze oddziały i zakłady, co pozwala ograniczać koszty, optymalizować cały proces produkcyjny i ograniczać wpływ działalności na środowisko naturalne. Nasze największe zrealizowane projekty inwestycyjne w 2021 r. to: modernizacja stacji pras wysłodkowych w Cukrowni Dobrzelin, budowa zbiornika do magazynowania melasu w Cukrowni Kluczewo, modernizacja linii mycia buraków w Cukrowni Kruszwica, modernizacja stacji ekstrakcji oraz modernizacja stacji pras wysłodkowych w Cukrowni Malbork, budowa suchego rozładunku buraków oraz modernizacja linii oceny surowca w Cukrowni Nakło oraz zakup uprawnień do emisji dwutlenku węgla i wiele innych.

Inwestycje w rozwój Krajowej Spółki Cukrowej pozwalają na zwiększanie kontraktacji buraka cukrowego u polskich rolników, co poprawia dochodowość produkcji rolnej w Polsce. Jako Spółce Skarbu Państwa zależy nam na rozwoju i stabilnych przychodach polskich gospodarstw rolnych. Wysoka jakość skupowanego surowca jest najlepszym dowodem profesjonalizmu polskich rolników. Nasza sytuacja finansowa jest dobra, więc mogliśmy podjąć decyzję o podwyższeniu ceny skupu surowca z dotychczasowych 26,29 euro za tonę do 28 euro przy polaryzacji 16% jeszcze w tej kampanii oraz 30 euro za tonę w kampanii 2022 r. Z zadowoleniem przyjmuję również fakt, że udało się doprowadzić do aktualizacji instrukcji odbioru buraków, która zapewni Plantatorom lepsze warunki kontroli swoich płodów rolnych. Jestem przekonany, że wszystkie działania, które Spółka realizuje w porozumieniu z Plantatorami, zagwarantują dalszą, wieloletnią współpracę.

Ciągle jest z nami epidemia COVID-19, która powoduje problemy w globalnej gospodarce, czego przykładami są wzrosty cen usług, gazu czy nawozów, tak ważnych w produkcji roślinnej. Drożająca ropa i brazylijska susza powodują, że na światowym rynku będzie w tym roku mniej cukru. To powoduje, że w ostatnich miesiącach widzimy tendencję do odbicia się cen cukru na światowych giełdach. Globalny rynek póki co w niewielkim stopniu oddziałuje obecnie na Polskę, lecz mamy powody do umiarkowanego optymizmu. Zdajemy sobie sprawę, że sytuacja jest niezwykle dynamiczna i musimy brać pod rozwagę różne scenariusze rozwoju sytuacji.

Przed nami – zgodnie z zapowiedziami nowego wicepremiera, ministra rolnictwa i rozwoju wsi – finalizowanie prac związanych z powołaniem Krajowej Grupy Spożywczej, która powstanie na bazie Krajowej Spółki Cukrowej. Stworzenie silnego podmiotu, który wzmocni pozycję Spółek Skarbu Państwa, przyczyni się do wzmocnienia polskiego przemysłu rolno-spożywczego, a tym samym wpłynie na konkurencyjność polskich firm na rynku krajowym i międzynarodowym.

Plantatorom życzę łaskawej pogody, wysokiej polaryzacji oraz wysokich zbiorów buraków. Na ręce wszystkich Pracowników składam podziękowania za trud pracy w kampanii cukrowniczej oraz dalszej pomyślności w życiu zawodowym i prywatnym.

Z wyrazami szacunku,
Krzysztof Kowa, Prezes Zarządu Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

Spis treści

AKTUALNOŚCI

- 4 Dobre prognozy produkcyjne w KSC S.A.
- 6 Dożynki Prezydenckie
- 7 Dożynki w Ciechocinku
- 8 Fabryka Cukierków „Pszczółka” Ambasadorem Województwa Lubelskiego
- 8 Nowa wystawa w Izbie Pamięci Cukrownictwa w Częstocicach
- 9 „Smaki Dziedzictwa” w Kruszwicy
- 9 XXXI Targi Agra Rypin za nami
- 10 XII edycja warsztatów polowych w Starym Brześciu
- 11 XVII Ogólnopolski Turniej Tenisa Ziemnego Cukrowników „MRAŁOWO 2021” rozstrzygnięty!
- 11 Polscy koszykarze 3x3 na podium mistrzostw Europy!
- 12 Dożynki Wojewódzkie w Lubyczy Królewskiej 2021
- 14 Festyn Rodzinny „Przystanek Wakacje” już za nami
- 15 Dżemy o obniżonej zawartości cukru od Polskich Przetworów
- 15 Soki Frutuś w sklepach sieci Kaufland!

- 16 Piąta edycja Rejsu Mentoringowego na piątkę!
- 17 Trwa kampania ziemniaczana w Trzemesznie
- 18 XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Kruszwica
- 19 XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Malbork
- 20 XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Dobrzelin
- 20 XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Werbkowice i Cukrowni Krasnystaw
- 21 XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej S.A. w Cukrowni Kluczewo
- 22 Walny Zjazd OZPBC Szczecin
- 22 Krajowe Dni Pola w Minikowie
- 24 Wizyta wiceministra MAP w Krajowej Spółce Cukrowej S.A.
- 25 Forum Rolnicze „Gazety Pomorskiej 2021”
- 26 Targi POLAGRA 2021 w Poznaniu
- 27 Kolejna edycja Kongresu 590 za nami
- 28 Pierwsza Dama RP z wizytą na Konferencji Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi”
- 29 Beet Poland – Burak w Polsce
- 30 Zapraszamy na zakupy do sklepu www.polskie-smaki.pl!

PO STRONIE PLANTATORA

- 32 Wywiad z panem Wojciechem Kałużnym, Plantatorem KSC S.A.
- 36 Badania sprawdzające prawidłowość wykonywania analiz w laboratoriach surowcowych cukrowni
- 38 Kilka uwag dotyczących zbioru buraków cukrowych
- 40 Nawożenie opłacalne dla plantatora i bezpieczne dla środowiska
- 46 Wapnowanie pól – niezbędne w uprawie buraka
- 48 Przyczyny zniekształceń korzeni buraka cukrowego

PO GODZINACH

- 50 Przepisy kulinarne

WYDAWCA: Krajowa Spółka Cukrowa Spółka Akcyjna, ul. Kraszewskiego 40, 87-100 Toruń; REDAKCJA: ul. Kraszewskiego 40, 87-100 Toruń, redakcja@polski-cukier.pl; REDAKTOR NACZELNY: Szymon Smajdor; DZIAŁ REDAKCYJNY: Anna Romanowska, Maciej Dąbrowski; REKLAMA: Anna Romanowska, reklama.kwartalnik@polski-cukier.pl; WSPÓŁPRACA: Monika Boczek, Waldemar Brociek, Szymon Ceglowski, Dariusz Górski, Dział Marketingu, Hubert Jakubowski, Kamil Kazimierzczak, Mirosław Nowakowski, Joanna Onuch, Eliza Panek, Jacek Piwowar, Szymon Simiński, Jacek Szamlewski; NADZÓR MERYTORYCZNY: Prezes Zarządu KSC S.A. Krzysztof Kowa; Surowiec – Dyrektor Departamentu Surowcowego Artur Majewski; PROJEKT, SKŁAD, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: IKROPKA, ul. Kuźnia 56a, 30-433 Kraków, www.ikropka.com; DRUK: Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników, ul. Modra 23, 87-807 Włocławek

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo redagowania nadesłanych tekstów i zmiany ich tytułów, nie odpowiada za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń. Wydawca zastrzega, iż dalsze rozpowszechnianie materiałów opublikowanych w kwartalniku „Polski Cukier. Pismo Krajowej Spółki Cukrowej S.A.” jest zabronione. ISSN: 2082-3789, nakład: 16 000 egz.

Dobre prognozy produkcyjne w KSC S.A.

Trwa 20. kampania cukrownicza Krajowej Spółki Cukrowej „Polski Cukier” S.A. Prognozy zakładają, że siedem cukrowni KSC przerobi jedną z wyższych ilości buraków, które kupi od ponad 13 tys. polskich rolników. Produkcja cukru może w tym roku osiągnąć jeden z lepszych wyników w historii firmy. Więcej zarobią też współpracujący rolnicy.

 SZYMON SMAJDOR

są związane z produkcją cukru na świecie, mód, zmian oczekiwani konsumentów, presji cukru z trzciny cukrowej, musimy uczynić wszystko, żeby produkcję buraków w Polsce utrzymać. Ona jest szalenie ważna dla rolników, którzy się tym zajmują, jest ważna również dla polskiej gospodarki, dla wyników ekonomicznych polskiego rolnictwa – podkreślił poseł Jan Krzysztof Ardanowski.

Poszczególne Cukrownie rozpoczęły przerób buraków pomiędzy 8 września a 2 października. Jako pierwsza krojenie rozpoczęła Cukrownia Kruszwica. 15 września przerób rozpoczęły Oddziały: Cukrownia Dobrzelin oraz Cukrownia Kluczewo, natomiast 18 września Cukrownia Nakło. Cukrownia Krasnystaw rozpoczęła krojenie 25 września, a Cukrownia Malbork 28 września. Jako siódma do pozostałych dołączyła 2 października Cukrownia Werbkowice.

Po zakończonej kampanii cukrowniczej w trzech cukrowniach (Kruszwica, Nakło, Werbkowice) będzie kontynuowana tzw. kampania sokowa – produkcja cukru z soku gęstego.

– Stale podnosimy efektywność naszych zakładów, kontynuując inwestycje poprawiające procesy produkcyjne i jakość produkowanego przez nas cukru. Obniżamy tym samym także koszty, a równolegle podnosimy wolumeny sprzedaży, co ma bezpośrednie przełożenie na poprawę wyników finansowych – wyjaśnia prezes Kowa.

Wiosna tego roku była chłodna, miesiące letnie obfitowały w opady, a sierpień charakteryzował się niższą niż w latach ubiegłych temperaturą. Aktualnie warunki atmosferyczne sprzyjają wegetacji, dzięki czemu buraki przybierają na wadze. W przypadku polaryzacji zależność jest podobna, gdyż słoneczne, ciepłe dni umożliwiają wzrost sacharozy w korzeniach. Odnotowywany

Rozpoczęcie kampanii w poszczególnych cukrowniach zaplanowano z uwzględnieniem aktualnych prognoz plonu w celu uzyskania jak najlepszych wyników zarówno polowych, jak i podczas produkcji.

20 września nastąpiło uroczyste rozpoczęcie kampanii cukrowniczej w Cukrowni Nakło. W wydarzeniu udział wzięli m.in. poseł Jan Krzysztof Ardanowski – Przewodniczący Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy Prezydencie RP, Radosław Kempirski – Wicewojewoda Kujawsko-Pomorski, Tadeusz Sobol – Starosta Powiatu

Nakielskiego, Piotr Kalamon – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, Krzysztof Nykiel – Prezes Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Mieczysław Gęsiński – Prezes Okręgowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w Bydgoszczy, Wojciech Mojesowicz – Wiceprezes OZPBC w Bydgoszczy, Prezes Zarządu Rejonowego w Nakle, Józef Paweł – Wiceprezes OZPBC w Bydgoszczy, Prezes Rady Związków Plantatorów Buraka Cukrowego przy KSC S.A. oraz członkowie zarządów okręgowych i rejonowych związków Plantatorów buraka cukrowego, Pracownicy Cukrowni Nakło, przedstawiciele władz samorządowych, lokalnych służb i instytucji.

– Prognozujemy, że wszystkie siedem cukrowni należących do Krajowej Spółki Cukrowej przerobi w kampanii 2021/2022 ok. 6,2 mln ton surowca. Planowana produkcja cukru może więc w tym roku pobić nasz dotychczasowy rekord 609 tys. ton – mówi Krzysztof Kowa, Prezes Krajowej Spółki Cukrowej.

– Niezależnie od tych wszystkich zagrożeń, jakie

FOTOGRAFIA 1

Sztandarowy produkt Krajowej Spółki Cukrowej S.A. – Polski Cukier 1 kg

FOTOGRAFIA 2

Uczestnicy spotkania w Nakle

FOTOGRAFIA 3

Prezes Zarządu KSC S.A. Krzysztof Kowa

poziom porażenia liści buraka chwościkiem jest znacznie niższy niż w poprzednim sezonie wegetacyjnym, jednak plantacje w dalszym ciągu wymagają stałego monitoringu i uwzględnienia, w zależności od terminu zbioru i przebiegu warunków atmosferycznych, konieczności wykonania dodatkowego zabiegu ochronnego.

Plony buraków w tym roku powinny być jednak lepsze niż w roku ubiegłym, co potwierdza Krzysztof Nykiel, Prezes Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego: – *Krajowa Spółka Cukrowa to, jak już wcześniej minister powiedział, taka perełka w koronie, która również u nas, Plantatorów, niesie dumę, że jesteśmy Plantatorami właśnie w tej firmie, że możemy sprzedawać buraki, bo jest to firma, w której Plantatorzy otrzymują najwyższą cenę. Rok 2021 to kolejny trudny okres w uprawie buraka cukrowego. Późne i wydłużone siewy, trudności w zwalczaniu szkodników i kontroli zachwaszczenia czy wreszcie – w zależności od rejonu – niedobór lub nadmiar opadów spowodowały, że mamy bardzo duże zróżnicowanie, jeżeli chodzi o plony i jakości surowca w poszczególnych regionach plantacyjnych. Patrząc globalnie, będzie to lepsza kampania od zeszłorocznej, jednakże wyniki odbiegać będą od tych rekordowych, które uzyskiwaliśmy jeszcze kilka lat temu.*

Podobnie jak w poprzednich latach, tak przed kampanią cukrowniczą 2021/2022 we wszystkich siedmiu cukrowniach KSC S.A. sfinansowała wiele projektów modernizacyjnych i prorozwojowych o wartości ponad 200 mln zł. Lista, jak co roku, jest długa.

– *Inwestycje w rozwój Krajowej Spółki Cukrowej pozwalają na zwiększanie kontraktacji buraka cukrowego u polskich rolników, co poprawia dochodowość produkcji rolnej w Polsce. Jako Spółce Skarbu Państwa zależy nam na rozwoju i stabilnych przychodach polskich gospodarstw rolnych. Wysoka jakość skupowanego surowca jest najlepszym dowodem na profesjonalizm polskich rolników – podsumowuje Prezes KSC S.A. Jak dodaje, stabilna kondycja firmy umożliwia podnoszenie ceny skupu za buraki: – Nasza sytuacja finansowa jest dobra na tyle, że mogliśmy*

podjąć decyzję o podwyższeniu ceny skupu surowca z dotychczasowych 26,29 euro za tonę do 28 euro przy polaryzacji 16% jeszcze w tej kampanii oraz 30 euro za tonę w kampanii 2022 r.

Największe projekty inwestycyjne KSC w 2021 r. to: modernizacja stacji pras wysłodkowych w Cukrowni Dobrzelin, budowa zbiornika do magazynowania melasu o pojemności 8000 m³ w Cukrowni Kluczewo, modernizacja linii mycia buraków w Cukrowni Kruszwica, modernizacja stacji ekstrakcji oraz modernizacja stacji pras wysłodkowych w Cukrowni Malbork, budowa suchego rozładunku buraków oraz modernizacja linii oceny surowca – robotyzacja linii analitycznej oraz montaż linii analizy melasotworów w Cukrowni Nakło i zakup uprawnień do emisji dwutlenku węgla.

FOTOGRAFIA 4
Dyrektor Oddziału Cukrowni Nakło
Czesław Muszyński

FOTOGRAFIE 5-7
Trwa kampania cukrownicza 2021/2022

Dożynki Prezydenckie

19 września br. na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego odbyły się Dożynki Prezydenckie z udziałem Andrzeja Dudy i Agaty Kornhauser-Dudy.

 SZYMON SMAJDOR

Uroczystości dożynkowe rozpoczęły się mszą świętą w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Józefa Oblubieńca w Warszawie celebrowaną przez księdza biskupa Leszka Leszkieвича, delegata Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Rolników.

Po mszy para prezydencka przeszła wraz z korowodem na dziedziniec Pałacu Prezydenckiego, gdzie odbył się ceremoniał dożynkowy, który uświetnili występiami artyści Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”.

Podczas wystąpienia Prezydent dziękował rolnikom za trud, jaki wkładają w produkcję żywności. – *Cieszę się z tej wielkiej sposobności, że nie tylko mogą Państwa gościć tu, w Pałacu Prezydenckim, ale przede wszystkim że mogą z całego serca podziękować w imieniu moim, osobistym, a także – symbolicznie – w imieniu całego naszego społeczeństwa. Cieszę się, że te dożynki odbywają się właśnie tu, w Warszawie, w największym mieście naszego kraju, w stolicy – tu, gdzie mieszkają konsumenci tego wszystkiego, co Państwo wypracowują swoją ciężką pracą na roli. Dziękuję za to z całego serca.*

Na zakończenie wydarzenia Prezydent wraz z Pierwszą Damą tradycyjnie odwiedził stoiska polskich producentów żywności.

Na stoisku Krajowej Spółki Cukrowej S.A. Para Prezydencka zapoznała się z portfolio produktowym Grupy i miała okazję spróbować soków „Frutus” oraz pralin czekoladowych z lubelskiej „Pszczółki”. Prezydent złożył podziękowania dla Spółki za współpracę z kilkunastoma tysiącami polskich rolników, a także za rozwijanie potencjału największej Spółki Skarbu Państwa w branży rolno-spożywczej.

Grupę Kapitałową Krajowej Spółki Cukrowej S.A. podczas Dożynek Prezydenckich reprezentowali Krzysztof Kowa – Prezes Zarządu KSC S.A., oraz Marek Dereziński – Członek Zarządu KSC S.A.

 FOTOGRAFIE 1, 2
Ceremonia Dożynek Prezydenckich 2021

 FOTOGRAFIE 3, 4
Para Prezydencka na stoisku KSC S.A.

Dożynki w Ciechocinku

21 sierpnia w Dworcu Prezydenta RP w Ciechocinku odbyło się Dożynkowe Spotkanie Rolników Pomorza i Kujaw. Wśród obecnych gości znaleźli się m.in. Ryszard Kamiński – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Jan Krzysztof Ardanowski – Poseł na Sejm RP i Przewodniczący Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy Prezydencie RP, Zbigniew Sosnowski – Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Józef Łyczak – Senator RP oraz wielu innych znamienitych gości. Partnerem Dożynek w Ciechocinku została Krajowa Spółka Cukrowa S.A.

REDAKCJA

Dzisiaj rolnictwo województwa kujawsko-pomorskiego należy do czołówki krajowej, dlatego też jest to uzasadnione, żeby tych rolników szanować, nagradzać. To zapłata za ich ciężką pracę, za trud, za to, że swoje życie poświęcili pracy na roli – wskazała Zofia Kozłowska, przewodnicząca kapituły konkursu „Rolnik Pomorza i Kujaw”.

– Przygotowany jest cały pakiet wsparcia dla rolników, zaczynając od środków uniijnych, poprzez środki krajowe, wsparcie infrastruktury, różnego rodzaju drogi dojazdowe do pól. To wszystko jest istotne – zaznaczył Ryszard Kamiński, Wiceminister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Podczas Dożynkowego Spotkania „Rolników Pomorza i Kujaw” zostali uhonorowani przedstawiciele Krajowej Spółki Cukrowej S.A. oraz przedstawiciele organizacji plantatorów buraka cukrowego.

Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali:

- Pan Paweł Jacek Piotrowski – Zastępca Dyrektora Biura Marketingu KSC S.A.

- Pan Piotr Siutkowski – Plantator, członek OZPBC w Bydgoszczy

Podczas uroczystości wręczono również Brązowy Krzyż Zasługi panu Andrzejowi Nowakowskiemu – Prezesowi Zarządu Brzesko-Kujawskiego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego.

Nagroda Prezydenta RP – „Polskie Pióro z autografem Prezydenta RP” – została wręczona:

- Panu Markowi Derezińskiemu – Członkowi Zarządu KSC S.A.
- Panu Piotrowi Wysocie – Wiceprezesowi Zarządu Brzesko-Kujawskiego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego

Odznaka Honorowa „Zasłużony dla Rolnictwa” trafiła do:

- Pana Radosława Płachecińskiego – Plantatora, członka OZPBC w Bydgoszczy
- Pana Teodora Wiśniewskiego – Plantatora, członka OZPBC w Bydgoszczy

W imieniu Zarządu KSC S.A. zastępca dyrektora Biura Marketingu Paweł Piotrowski uhonorował upominkami produktowymi przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego.

Uroczystość poprzedzona została dożynkową mszą św. w intencji rolników (w tym Plantatorów buraka cukrowego i ziemniaków) w kościele pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Ciechocinku, celebrawsem był proboszcz parafii ks. prałat Grzegorz Karolak.

Uroczystość uświetnił również wyjątkowy koncert patriotyczny pod nazwą „NIEPODLEGŁA – Wdzięczna Rolnikom”.

Tegoroczne Dożynki Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Diecezji Toruńskiej 2021 odbyły się w dniach 28–29 sierpnia w Toruniu.

FOTOGRAFIE 1, 5

Nagrodzone osoby podczas Dożynek w obecności Józefa Ramlaui, Wicewojewody Kujawsko-Pomorskiego

FOTOGRAFIA 2

Przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego w towarzystwie Zastępcy Dyrektora Biura Marketingu KSC S.A.

FOTOGRAFIA 3

Nagrodzeni Srebrnym Krzyżem Zasługi w towarzystwie Józefa Ramlaui, Wicewojewody Kujawsko-Pomorskiego

FOTOGRAFIA 4

Dzielenie się chlebem dożynkowym

Fabryka Cukierków „Pszczółka” Ambasadorem Województwa Lubelskiego

Zaszczytny tytuł Ambasadora Województwa Lubelskiego trafił w tym roku do Fabryki Cukierków „Pszczółka”. To wyraz uznania za promowanie regionu i wyjątkowe łączenie nowoczesności z tradycją.

 REDAKCJA

 FOTOGRAFIA 1
Grzegorz Wróbel, Prezes Zarządu
Fabryki Cukierków „Pszczółka”

 FOTOGRAFIA 2
Laureaci

Tytuł „Ambasadora Województwa Lubelskiego” jest od 22 lat przyznawany osobom, firmom i instytucjom, które mogą pochwalić się szczególnym wkładem w promowanie województwa lubelskiego w Polsce i poza jej granicami. Jest to jedno z największych wydarzeń promocyjnych i gospodarczych w regionie.

Fabryka Cukierków „Pszczółka” obecnie jest jednym z najnowocześniejszych zakładów produkujących słodycze w Polsce i co ważne, jest częścią Krajowej Spółki Cukrowej, czyli jedyną spółką produkującą cukierki należącą do Skarbu Państwa. „Pszczółka” od wielu lat jest jednym z największych producentów karmelków. Obecnie po uruchomieniu nowych linii rozwija się na rynku wyrobów czekoladowych. Na swoim

koncie ma już wiele „czekoladowych” sukcesów, są to: „Mała Czarna”, „Poczuj Miętę”, „Sól & Karmel”, „Orzesz Ty!” i „Toffee Amo”.

W nowej fabryce korzystamy z nowoczesnych rozwiązań i śledzimy trendy rynkowe, jednak cały czas pozostajemy w duchu 70-letniej tradycji, wykorzystując sprawdzone receptury.

Cieszymy się, że w tym roku nasza fabryka została wyróżniona i zapewniamy, że dumnie będziemy reprezentować region lubelski.

– Za rok będziemy obchodzili 70. urodziny – mówił podczas odbierania wyróżnienia Grzegorz Wróbel, p.o. prezesa „Pszczółki”. – Nasze cukierki są eksportowane do Europy, Azji, Ameryki i innych zakątków świata. Jesteśmy też mocno zaangażowani w sponsoring sportu na Lubelszczyźnie – dodał.

Nowa wystawa w Izbie Pamięci Cukrownictwa w Częstocicach

Nowa wystawa urządzona została w dawnej hali paczkarni cukrowni Częstocice (piętro niżej od dotychczasowej ekspozycji).

 WALDEMAR BROCIK

Sklada się z kilku działów. Jedna część poświęcona jest straży pożarnej cukrowni (także działającym tam drużynom sanitarnym i obronie cywilnej). Druga dotyczy hodowli nasion buraka cukrowego oraz jego uprawy. Pozostałe części poświęcone są różnym zagadnieniom związanym z działalnością produkcyjną cukrowni.

Oprócz zdjęć obiektów pochodzących z różnych cukrowni można również podziwiać fotografie oraz plany i rysunki techniczne urządzeń.

Dodatkowo na dwóch ekranach wyświetlane są filmy dotyczące uprawy buraka cukrowego, historii jego hodowli, procesu produkcji cukru w cukrowni Werbkowice (także film prezentujący cukrownię Werbkowice) oraz duży serwis fotograficzny ukazujący cukrownię Częstocice z końca lat 90. XX w.

 FOTOGRAFIE 1-3 Nowe eksponaty w Izbie Pamięci Cukrownictwa

„Smaki Dziedzictwa” w Kruszwicy

Festyn stanowiący część Europejskich Dni Dziedzictwa 2021 zgromadził w Kruszwicy kucharzów mistrzów, którzy do przygotowania pokazowych dań używali m.in. produktów Polskich Przetworów.

HUBERT JAKUBOWSKI

11

września Pod Mysią Wieżą w Kruszwicy odbył się wielki festyn pod nazwą „Smaki Dziedzictwa” zorganizowany w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa.

Wśród obecnych gości znaleźli się m.in. Anna Gembicka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Mikołaj Bogdanowicz, Wojewoda Kujawsko-Pomorski, Jan Krzysztof Ardanowski – Poseł na Sejm RP i Przewod-

niczący prezydenckiej Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich oraz Dariusz Witczak – Burmistrz Kruszwicy. Krajową Spółkę Cukrową S.A. reprezentowali członkowie Zarządu Tomasz Rega i Marek Dereziński.

Wydarzenie to odbyło się pod patronatem Prezydenta RP Andrzeja Dudy. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. została Partnerem Produktowym festynu.

Wśród wielu atrakcji można było spróbować potraw

serwowanych przez kucharzów mistrzów: Roberta Sowę i Rafała Godziemskiego.

Składnikami części tych dań były produkty Polskich Przetworów – koncentraty pomidorowe i sosy słodko-kwaśne. Ponadto na stoisku Polskich Przetworów można było nabyć produkty z Zakładu KSC S.A. we Włocławku. Cieszyły się one bardzo dużym zainteresowaniem kupujących.

FOTOGRAFIA 1
Kucharze Robert Sowa i Rafał Godziemski przygotowują dania ze składników Polskich Przetworów

FOTOGRAFIA 2
Sekretarz Stanu w MRiRW Anna Gembicka odwiedzająca stoiska wystawców podczas festynu

FOTOGRAFIA 3
Stoisko Polskich Przetworów podczas festynu

XXXI Targi Agra Rypin za nami

Dożynki, targi, wystawy, mecz piłki nożnej i turniej tenisa, a także zawody wędkarskie – to tylko niektóre wydarzenia tegorocznej edycji trzydniowych Targów Agra Rypin 2021.

HUBERT JAKUBOWSKI

W dniach 10–12 września odbyły się XXXI Targi Agra Rypin połączone z Dożynkami Powiatu Rypińskiego. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła Anna

Gembicka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wśród gości obecni byli m.in. Paweł Grzybowski – Burmistrz Rypina, Jarosław Sochacki – Starosta Rypiński, Jan Krzysztof Ardanowski – Poseł na Sejm RP i przewodniczący prezydenckiej Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich oraz Zbigniew Sosnowski – Wicemarszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. była Partnerem Głównym Wydarzenia.

Wydarzenie zainaugurował towarzyski mecz piłki nożnej Samorządowcy Rypina kontra Samorządowcy Sierpca oraz turniej tenisa ziemnego. Sobota w Rypinie stanęła również pod znakiem sportowym: odbyły się zawody wędkarskie oraz Bieg po Zdrowie Doliną Rypienicy. Tego dnia miało również miejsce oficjalne otwarcie Targów.

Niedzielne uroczystości rozpoczęły się o godz. 11.00 mszą świętą dożynkową, podczas której uczestnicy dziękowali za tegoroczne zbiory. Zostały

wręczone nagrody dla wyróżnionych rolników oraz rozstrzygnięto konkurs „Najładniejszy wieniec dożynkowy 2021”. Wyłoniono także zwycięzców innych konkursów: „Superelewacja”, „Najpiękniejszy ogród” i „Najpiękniejszy balkon pełen kwiatów”.

Targom Rypin Agra tradycyjnie towarzyszyły wystawy producentów z branży rolniczej oraz ogrodniczej.

Wśród wystawców znalazła się także Krajowa Spółka Cukrowa S.A.

FOTOGRAFIA 1
Korowód wieńców dożynkowych

FOTOGRAFIA 2
Wręczenie nagród wyróżnionym rolnikom

FOTOGRAFIA 3
Pocztę sztandarową

FOTOGRAFIA 4
Stoisko KSC S.A. podczas dożynek

XII edycja warsztatów polowych w Starym Brześciu

9 września na terenie Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Jadwigi Dziubińskiej w Starym Brześciu odbyła się XII edycja warsztatów polowych poświęconych uprawie buraka cukrowego.

 HUBERT JAKUBOWSKI

 FOTOGRAFIA 1
Prezentacja maszyn rolniczych

 FOTOGRAFIA 2
Prezentacja kolekcji odmian buraka cukrowego

 FOTOGRAFIA 3
Uroczyste otwarcie XII edycji Warsztatów Polowych w obecności Sekretarza Stanu w MRiRW Anny Gemickiej

 FOTOGRAFIA 4
Przemówienia okolicznościowe uczestników warsztatów polowych

 FOTOGRAFIA 5
Stoisko KSC S.A. podczas warsztatów polowych

Uczestnicy wydarzenia wysłuchali dwóch wykładów: „Uprawa buraka cukrowego i rzepaku ozimego w technologii strip-till w aspekcie wilgotności gleb” doktora inżyniera Lecha Gałęziewskiego z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz „Logistyka gwarancją rozwoju rolnictwa” doktora inżyniera Adama Rejmaka, Rektora Kujawskiej Szkoły Wyższej we Włocławku. Ponadto głos zabrali również Artur Majewski, Dyrektor Departamentu Surowcowego Krajowej Spółki Cukrowej S.A., oraz Krzysztof Nykiel, Prezes Zarządu Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego.

Część polowa objęła omówienie doświadczeń agrotechnicznych prowadzonych przez KSC S.A. oraz koordynowanych wspólnie z Państwowymi Instytutami Badawczymi: Instytutem Ochrony Roślin, Terenową Stacją Doświadczalną w Toruniu oraz Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Oddział w Bydgoszczy. Zaprezentowano również kolekcję odmian buraka cukrowego. Podobnie jak w ubiegłym roku Organizatorzy umożliwili uczestnikom bezpieczne obserwowanie transmisji „na żywo” z poletek oraz prezentacji maszyn rolniczych za pośrednictwem telebimu. Wsparcie merytoryczne organizacji warsztatów oraz nadzór nad doświadczeniami agrotechnicznymi zapewnili pracownicy Działu ds. Agrotechniki Departamentu Surowcowego KSC S.A.

Warsztaty polowe w Starym Brześciu to miejsce, gdzie spotykają się Plantatorzy, uczniowie szkół rolniczych, przedstawiciele branży cukrowniczej i zaopatrzenia rolnictwa oraz pracownicy uczelni i instytutów naukowych.

Współorganizatorem wydarzenia była Krajowa Spółka Cukrowa S.A., którą reprezentowali: Prezes Zarządu Krzysztof Kowa oraz Członkowie Zarządu Marek Dereziński i Tomasz Olenderek. Ponadto w spotkaniu uczestniczyli także przedstawiciele Departamentu Surowcowego Centrali KSC S.A., Cukrowni: Kruszwica i Dobrzelin oraz Kujawsko-Pomorskiego

Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Obecni byli również przedstawiciele związków plantatorskich na szczeblu krajowym i działających przy cukrowniach Kruszwica i Dobrzelin, przedstawiciele oświaty, wykładowcy i naukowcy z instytutów branżowych oraz uczniowie i plantatorzy buraka cukrowego.

Wydarzenie rozpoczęła Anna Gębicka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, która powitała wszystkich uczestników.

Gospodarzami części seminaryjnej byli Dyrektor Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Starym Brześciu Kazimierz Rojewski oraz Piotr Wysota, Wiceprezes Brzesko-Kujawskiego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego.

XVII Ogólnopolski Turniej Tenisa Ziemnego Cukrowników „MRĄGOWO 2021” rozstrzygnięty!

Zawody rozgrywane w singlu i w deblu już po raz siedemnasty cieszyły się zainteresowaniem zawodników nie tylko z centrali. Zwycięzcom wyróżnionym w pełnych emocjach spotkaniach wręczono pamiątkowe puchary.

 JACEK SZAMLEWSKI

W dniach 1–3 września 2021 r. na kortach hotelu Mrągowo w Mrągowie odbył się XVII Ogólnopolski Turniej Tenisa Ziemnego Cukrowników. Wystartowało 16 zawodników z pięciu oddziałów oraz centrali; rywalizowali w grach singlowych oraz deblu. Po zaciętych meczach wyłoniono zwycięzców.

Gra singlowa:

I miejsce – Robert Terlecki – Cukrownia Krasnystaw,

II miejsce – Jacek Szamlewski – Cukrownia Nakło,

III miejsce – Gerard Nycz – Centrala KSC S.A.

Gra deblowa:

I miejsce – Tomasz Gniot – Cukrownia Nakło / Robert Terlecki – Cukrownia Krasnystaw,

II miejsce – Gerard Nycz / Jacek Skotarek – Centrala KSC S.A.,

III miejsce – Czesław Muszyński / Jacek Szamlewski – Cukrownia Nakło.

Zwycięzcom puchary wręczyli: Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Cukrowniczego – Adam Olszewski, w imieniu Prezesa KSC S.A. – Dyrektor Departamentu Organizacji i Zarządzania – Roman Wróblewski oraz Sekretarz Rady Nadzorczej z ramienia Pracowników – Jacek Szamlewski. Za gry deblowe

nagrody wręczyli Dyrektorzy Oddziałów Cukrowni Malbork – Mariusz Kaźmierczak, Cukrowni Dobrzelin – Marek Giżyński oraz Cukrowni Nakło – Czesław Muszyński.

Organizatorem turnieju była Federacja Związków Zawodowych Pracowników Przemysłu Cukrowniczego.

FOTOGRAFIA 1

Adam Olszewski z Robertem Ćwirtą

Polscy koszykarze 3x3 na podium mistrzostw Europy!

Reprezentacja Polski po zwycięstwie nad wicemistrzem olimpijskim Rosją 19:18 zdobyła brązowy medal mistrzostw Europy koszykarzy 3x3 rozegranych w Paryżu. Białoczerwoni po raz pierwszy znaleźli się w czołowej trójce tej imprezy.

 ANNA ROMANOWSKA

Reprezentacja w składzie: Przemysław Zamojski, Szymon Rduch, Paweł Pawłowski i Łukasz Didusko wygrała w decydującym meczu 19:18 z Rosją.

Bohaterem spotkania został Przemysław Zamojski, który zdobył dla naszej drużyny aż 11 punktów, a ostatni zwycięski rzut oddał w ostatniej sekundzie.

Reprezentacja zrealizowała w Paryżu swój cel, jakim było miejsce w czołowej czwórce, po dwóch piątach lokatach w poprzednich edycjach ME. Zawod-

nicy trenera Piotra Renkiela mają także w dorobku brązowy medal mistrzostw świata wywalczony przed dwoma laty w Amsterdamie.

W finale turnieju mężczyzn w Paryżu Serbia pokonała Litwę 20:14, zdobywając trzeci złoty medal z rzędu. Wśród kobiet triumfowała reprezentacja Hiszpanii po wygranej z Niemcami 16:12.

Krajowa Spółka Cukrowa S.A. wspiera rozwój różnych dyscyplin sportowych w naszym kraju. Jest również partnerem reprezentacji Polski w koszykówce 3x3.

Dożynki Wojewódzkie w Lubyczy Królewskiej 2021

12 września w gminie Lubycza Królewska odbyły się Dożynki Wojewódzkie Województwa Lubelskiego, których partnerem była Krajowa Spółka Cukrowa S.A.

 MACIEJ DĄBROWSKI

Oficjalne obchody święta plonów rozpoczęły się przywitaniem przez marszałka województwa lubelskiego Jarosława Stawiarskiego ponad 50 delegacji dożynkowych oraz gości przybyłych na uroczystości, m.in. Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Aktywów Państwowych Jacka Sasina, Wojewodę Lubelskiego Lecha Sprawka, a także parlamentarzystów i władze samorządowe.

Bezpośrednio po przywitaniu gości oraz prezentacji wieńców dożynkowych ksiądz biskup Marian Rojek odprawił uroczystą mszę świętą, podczas której dziękował Bogu za zebrane plony.

Po mszy świętej odbył się ceremoniał dożynkowy z udziałem Zespołu Folklorystycznego „Roztocze” z Tomaszowa Lubelskiego i Chóru Tarna-Vox z Tarnawatki. Następnie wyłoniono zwycięzców konkursu na najpiękniejszy wieńiec dożynkowy.

Imprezę zakończyły koncerty zespołów muzycznych, m.in. Top Girls, De Mono oraz Golec uOrkiestra.

FOTOGRAFIA 1
Wieńce dożynkowe
Lubelszczyzny

FOTOGRAFIA 2
Świecenie wieńców
dożynkowych

FOTOGRAFIA 3
Uroczysta msza dziękczynna
za tegoroczne zbiory

FOTOGRAFIA 4
Korowód dożynkowy

1

FOTOGRAFIA 5
Koncert zespołu Milano

FOTOGRAFIA 6
Wystąpienie Wicepremiera
Ministra Aktywów
Państwowych Jacka Sasina

FOTOGRAFIA 7
Wicepremier Minister Aktywów Państwowych
Jacek Sasin, Marszałek Województwa
Jarosław Stawiarski, Wojewoda Lubelski Lech
Sprawka oraz Starosta Tomaszowski Henryk
Karwan podczas mszy świętej

FOTOGRAFIA 8
Uroczysta msza dziękczynna
za tegoroczne zbiory

2

3

4

5

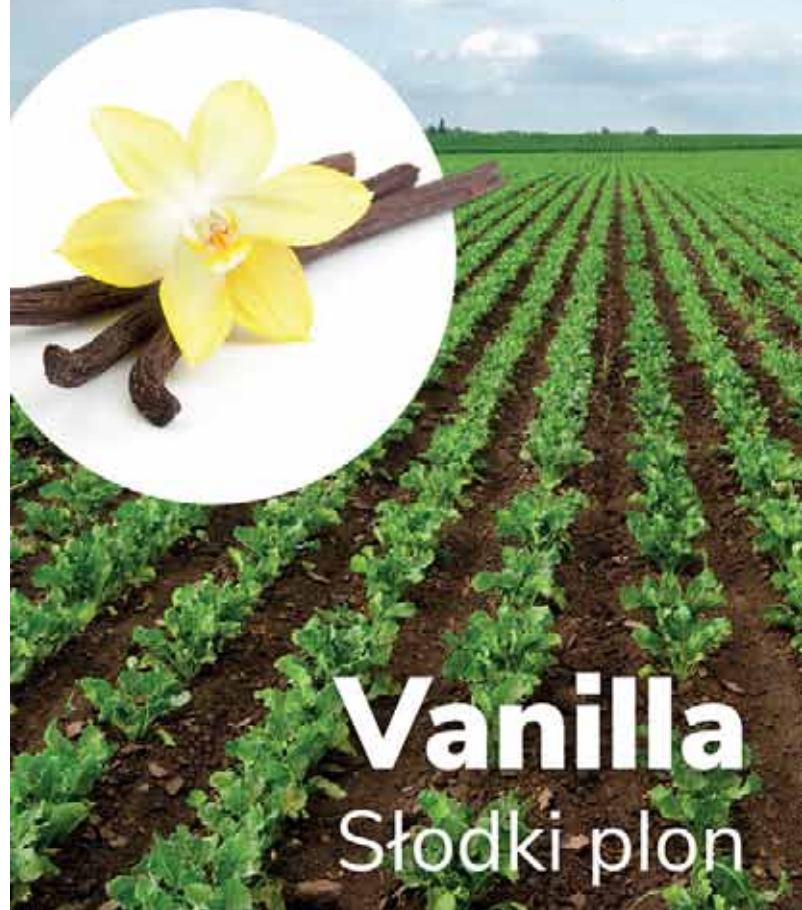
6

7

8

Vanilla

Słodki plon

Cechy odmiany:

- odporna na chwościka burakowego i rizomanię
- podwyższona odporność na zgnilizny (*Aphanomyces cochlioides*) oraz mączniaka prawdziwego
- odmiana uzyskuje bardzo dobre plony korzeni i cukru
- wysoki wigor nasion
- niska podatność na wydawanie pośpiechów
- odmiana zarejestrowana w Niemczech w 2019 r

Atut RZ NT Armesa RZ CK BW Bravura RZ Contenta RZ NT

Fronta RZ CK NT Julius RZ Vanilla RZ CK Valzer RZ CK

Varios RZ CK BW Vinnare RZ

Nowość!

Zagłoba

Typ normalno - cukrowy (NZ)

Klara

Typ normalno - cukrowy (NZ)

Marynia

Typ normalno - cukrowy (NZ)

Jagiellon

Typ normalno - cukrowy (NZ)

Polub nas!

**Wielkopolska Hodowla
Buraka Cukrowego Sp. z o.o.**

ul. Kopanina 28/36, 60-105 Poznań

tel. 61 8 306 511 / fax. 61 8 305 901

e-mail: whbc@whbc.pl

www.whbc.pl

Festyn Rodzinny „Przystanek Wakacje” już na nami

28 sierpnia 2021 roku w Siennicy Nadolnej na Osiedlu Cukrowni odbył się Festyn Rodzinny „Przystanek Wakacje”, którego jednym z partnerów była Krajowa Spółka Cukrowa S.A.

 MACIEJ DĄBROWSKI

Organizatorzy festynu zapewnili szereg atrakcji, m.in. koncerty lokalnych artystów, konkursy i zabawy dla dzieci, pokazy grupy rekonstrukcyjnej „Regiment Nieczaja”, pokazy strażackie i dmuchane zjeżdżalnie.

Podczas imprezy wszyscy chętni mogli wziąć udział w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021. Dla spisanych zorganizowano loterie, w której główną nagrodą był lot balonem nad okolicami Krasnegostawu.

Krajowa Spółka Cukrowa S.A. Oddział „Cukrownia Krasnystaw” w Siennicy Nadolnej włączyła się do inicjatywy, wystawiając stoisko i częstując wszystkich uczestników watą cukrową, która cieszyła się ogromnym powodzeniem.

 FOTOGRAFIE 1, 2

Zabawy z animatorem podczas Festynu Rodzinnego

Dżemy o obniżonej zawartości cukru od Polskich Przetworów

Fabryka we Włocławku sukcesywnie zwiększa portfolio marki Polskie Przetwory. Właśnie do sprzedaży wprowadzone zostały dżemy o obniżonej zawartości cukru w trzech smakach – najbardziej popularny w Polsce dżem truskawkowy oraz smaki wiśniowy i z czarnej porzeczki.

 MONIKA BOCZEK

Wszystkie dżemy zawierają o 30% mniej cukru niż standardowe dżemy, a smakują równie dobrze. Są więc idealnym rozwiązaniem dla lasuchów chcących ograniczyć ilość kalorii.

Polskie Przetwory Dżemy o obniżonej zawartości cukru mają również inne cechy cenione przez konsumentów:

- nie zawierają konserwantów ani barwników
- mają niską zawartość soli
- mogą być jedzone przez wegan i vegetarian

- nie zawierają tłuszczów
- ich trwałość gwarantuje proces sterylizacji/pasteryzacji.

Nowa linia produktów pozwoli zwiększyć obecność marki Polskie Przetwory w sklepach i zbudować jej większą świadomość. Wprowadzenie linii wsparte będzie degustacją w lokalnych sieciach handlowych.

Naszych pracowników zapraszamy do zakupu dżemów w sklepie przy fabryce we Włocławku oraz wkrótce w naszym sklepie internetowym www.polskie-smaki.pl.

Soki Frutuś w sklepach sieci Kaufland!

Kaufland docenił soki Frutuś produkowane między innymi bez dodatku cukru i konserwantów. Od września można je kupić w sklepach sieci.

 MONIKA BOCZEK

Wprowadzone w czerwcu soki Frutuś powstały w zgodzie z trendami prozdrowotnymi i proekologicznymi, aby spełnić wszystkie wymagania konsumentów, którzy coraz chętniej wybierają produkty naturalne i lokalne.

Nie dodajemy do nich ani cukru – cały cukier w soku pochodzi z owoców – ani konserwantów czy innych dodatków. Frutuś to wyłącznie marchew i owoce.

Doceniła to sieć Kaufland i od początku września w poniższych sklepach można kupić 3 z 5 smaków Frutusia.

Zapraszamy do sklepów, w których dostępne są już soki Frutuś.

Lista sklepów:

Kaufland Bydgoszcz Fordon
Kaufland Brodnica
Kaufland Bydgoszcz Wyżyny
Kaufland Inowrocław
Kaufland Gostynin
Kaufland Ostróda
Kaufland Kwidzyn
Kaufland Kutno
Kaufland Bydgoszcz Szewerowo
Kaufland Płock
Kaufland Iława
Kaufland Toruń

Produkty Frutuś w pięciu smakach i Polskie Przetwory Dżem o obniżonej zawartości cukru w trzech smakach otrzymały nagrodę Doceń Polskie TOP PRODUKT.

Doceniona została receptura i staranność w wyszukiwaniu lokalnych dostawców. Bardzo cieszymy się, że nasze produkty tak wysoko zostały ocenione przez profesjonalistów.

Nagroda Doceń polskie promuje produkty rodzimej żywności. Produkty wyróżnione znakiem Doceń Polskie gwarantują wysoką jakość.

Nagroda przyznawana jest od 2011 roku. W tym roku uzyskała ją już Ketchup Łagodny 380g Polskie Przetwory.

Piąta edycja Rejsu Mentoringowego na piątkę!

Od pięciu lat na mazurskich jeziorach odbywają się rejsy mentoringowe. Our Future Foundation to fundacja, której celem jest wspieranie młodych osób w walce o edukacyjne szanse. Jej podopieczni spotykają się z przedstawicielami biznesu i absolwentami najlepszych zagranicznych uczelni, by dowiedzieć się od nich, co trzeba zrobić, by osiągnąć sukces. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. została sponsorem tegorocznej edycji rejsu. To wyjątkowe wydarzenie z założenia wspiera najzdolniejszych, co doskonale wpisuje się w działania naszej firmy.

 REDAKCJA

Za nami kolejna edycja Rejsu Mentoringowego, w której udział wzięli tegoroczni stypendyści Our Future Foundation. Dwudziestu dwóch licealistów – laureatów Programu Stypendialnego – wypłynęło w tygodniowy rejs po mazurskich jeziorach, będący pierwszym etapem na długiej drodze na najlepsze światowe uczelnie.

Podczas żeglarskiej przygody towarzyszyli im doświadczeni mentorzy – absolwenci renomowanych zachodnich uniwersytetów takich jak Oxford, Cambridge, Stanford czy Yale. To właśnie od nich uczestnicy rejsu mogli uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przygotowania aplikacji oraz życia na zagranicznych kampusach uniwersyteckich. W trakcie wyprawy opiekunowie prowadzili zajęcia dotyczące budowania bogatego CV, a także realizacji zaawansowanych projektów akademickich.

– Myślę, że podczas tego tygodnia bawiliśmy się naprawdę świetnie, ale przede wszystkim wiele się nauczyliśmy. Czuję się bardzo dobrze przygotowany do mojej aplikacji na zagraniczne studia, a dzięki indywidualnym rozmowom dokładnie wiem, jakie kroki powinienem teraz podjąć, by wzmocnić moje CV. To była niezwykła przygoda i mam nadzieję, że znajomości, które między sobą nawiązaliśmy, zostaną z nami na długo – powiedział Kamil Tomkowicz, stypendysta Fundacji.

Laureaci mieli także możliwość odbycia indywidualnych konsultacji z absolwentami, podczas których starsi koledzy i koleżanki doradzali im w zakresie wyboru kierunku studiów, uniwersytetu czy nawet ścieżki kariery. Ponadto stypendyści wzięli udział w debacie na temat wartości potrzebnych do osiągnięcia sukcesu. Z młodymi licealistami dyskutowali m.in. Krzysztof Borusowski (BEST S.A.), Zuzanna Piasecka (BGK) czy Andrzej Klesyk (Cornerstone Partners).

– Rejs również dla nas był niezwykłym przeżyciem. Myślę, że wszyscy, jako mentorzy, byliśmy pod wielkim wrażeniem laureatów tegorocznej edycji. Miło jest słuchać tak mądrych i utalentowanych młodych ludzi. Przekazywanie im naszej wiedzy i doświadczeń było przyjemnością. Mam nadzieję, że coraz więcej młodych Polek i Polaków będzie studiowało na najlepszych zagra-

nicznych uniwersytetach. To wielki kapitał dla Polski i Europy – przyznał Wiktor Babiński, jeden z mentorów biorących udział w Rejsie, a także student Yale University.

Rejs Mentoringowy jest jednym z elementów Programu Stypendialnego Our Future Foundation – organizacji mającej na celu wyrównywanie szans edukacyjnych polskiej młodzieży poprzez walkę z ekonomicznymi przeciwnościami, jakie napotykają zdolni, ambitni licealiści. Co roku o stypendium stara się kilkuset polskich uczniów szkół średnich. Laureatom Fundacja zapewnia zarówno całoroczne wsparcie merytoryczne, jak i pomoc w zdobywaniu funduszy na studia.

– Kolejna edycja rejsu jest już za nami. Był to tydzień wyjątkowej pracy, ale liczę, że nasi stypendyści zapamiętają go nie tylko w ten sposób. Mam nadzieję, że była to dla nich po prostu piękna przygoda. Jestem przekonany, że tych dwadzieścia dwoje młodych ludzi ma przed sobą świetlaną przyszłość. Jestem także dumny, że dzięki działaniom Fundacji otworzyliśmy przed nimi zupełnie nowe perspektywy, a teraz przez cały rok będziemy pomagać im w rozwoju i spełnianiu marzeń – mówił Michał Maurycy Mazur, prezes Our Future Foundation.

– Naszym zadaniem jest tworzenie środowiska, w którym wysiłki i możliwości osób z talentami realnie przekładają się na efekty biznesowe oraz tworzenie warunków pozwalających młodym ludziom szybko

i skutecznie rozwijać ich talenty. Młodzi i ambitni Pracownicy są świadomi, że ich rozwój będzie możliwy tylko w organizacjach, które również nie stoją w miejscu. Jednocześnie kadra o świeżym spojrzeniu i otwartości pozwala na zbudowanie silnego i wykwalifikowanego zespołu nastawionego na rozwój i wdrażania nowoczesnych rozwiązań wspierających polską gospodarkę. Krajowa Spółka Cukrowa stawiając na nowoczesność i innowacyjność podejmuje szereg działań o charakterze naukowo-badawczym oraz współpracuje z renomowanymi uczelniami polskimi – ocenia Tomasz Rega, Członek Zarządu KSC.

Do tej pory Fundacji udało się wesprzeć już ponad stu młodych Polaków, którzy dzięki wsparciu mentorów oraz ciężkiej pracy rozpoczęli naukę na takich uniwersytetach jak Oxford, Yale, NYU, UCL czy Berkeley. Owocem działań Fundacji jest też konferencja Our Future Forum, podczas której prelegenci dyskutują o dostosowywaniu polskiego systemu edukacji i szkolnictwa wyższego do wyzwań współczesnego świata.

FOTOGRAFIA 1

Tomasz Rega, Członek Zarządu KSC S.A. (pierwszy od prawej), podczas konferencji edukacyjnej Our Future Forum

FOTOGRAFIE 2, 3

Uczestnicy rejsów mentoringowych

Trwa kampania ziemniaczana w Trzemesznie

Od 30 sierpnia 2021 r. w trzemeszeńskiej krochmalni trwa kampania ziemniaczana 2021/2022, która rozpoczęła się później niż zazwyczaj. Dzięki ciężkiej pracy Plantatorów ziemniaka skrobiowego dostarczany do fabryki surowiec jest wysokiej jakości pomimo niezwykle trudnego sezonu pod kątem warunków meteorologicznych występujących wiosną br.

 SZYMON CEGŁOWSKI, DYREKTOR TECHNICZNY
PPZ TRZEMESZNO SP. Z O.O.

Tegoroczna kampania pod względem dobowej produkcji skrobi i białka jest rekordowa. Uważam to za wielkie osiągnięcie w obliczu wyzwań, z jakimi przyszło nam się zmierzyć – przede wszystkim skróconym czasem na przeprowadzenie remontów i inwestycji ze względu na wyjątkowo długą ubiegłoroczną kampanię zakończoną dopiero 27 stycznia 2021 r.

Zarówno tendencje na rynku, jak i działania konkurentów wymuszają konieczność zwiększenia skali prowadzonej działalności. W związku z powyższym w Krochmalni Trzemeszno przeprowadzany jest szereg inwestycji na podstawie opracowanego w 2019 r. przez Spółkę biznesplanu, w którym został jasno wyznaczony kierunek rozwoju fabryki na najbliższe lata: zwiększenie mocy produkcyjnych.

Jest to jedno z największych zamierzeń inwestycyjnych przeprowadzanych w fabryce w ciągu ostatnich lat.

W ramach wytyczonego celu zostanie zrealizowany szereg projektów inwestycyjnych na przestrzeni lat 2019/20–2023/24. Z inwestycji oddanych już do użytkowania należy wymienić uruchomione w 2020 r. stacje płukania oraz tarcia, które oprócz umożliwienia osiągnięcia docelowej zdolności przerobowej znacznie poprawiły oczyszczanie surowca.

Spśród tegorocznych inwestycji w naszej Spółce ze szczególną satysfakcją odnotowuję oddanie do eksploatacji nowej linii wymycia i rafinacji oraz suszarni skrobi wraz z bezobsługową stacją filtrów próżniowych.

Wymieniona powyżej linia wymycia i rafinacji ze względu na indywidualny projekt i zastosowane technologie (m.in. eliminacja skomplikowanych separatorów na rzecz stacji multihydrocyklonów oraz zmieniony sposób usuwania drobnego włókna z mlecza gotowego) jest obecnie jedną z najnowocześniejszych linii działających w przemyśle krochmalniczym.

Z kolei sprawne uruchomienie nowej suszarni oprócz umożliwienia zwiększenia możliwości produkcyjnych pozwoliło poprawić efektywność energetyczną procesu suszenia skrobi natywnej.

W rozpoczętym roku obrotowym przystąpiliśmy już do realizacji kolejnych zadań inwestycyjnych. Najważniejsze z nich, tj. linia odzysku białka ziemniaczanego oraz stacja wyparna II, związane są z planowanym na kampanię 2022 kolejnym skokowym podniesieniem możliwości produkcyjnych.

 FOTOGRAFIA 1
Nowa linia rafinacji mlecza skrobiowego

Wysoki plon – siła naszych odmian

strube
The Seed. Est. 1877

W tym roku z powodu pandemii koronawirusa przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa, zorganizowano lokalne Dni Pola w każdym Oddziale Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

Na tę okoliczność przygotowane zostały kolekcje odmian buraka cukrowego, które oglądali Plantatorzy i przyjezdni goście. Wśród wystawców znalazły się firmy nasienne, chemiczne i nawozowe oraz producenci maszyn rolniczych.

We wszystkich spotkaniach brali udział pracownicy Departamentu Surowcowego, na czele z Dyrektorem Departamentu Surowcowego KSC S.A. Arturem Majewskim. Pracownicy Działu ds. Agrotechniki czynnie uczestniczyli w przygotowaniu

Dni Pola – mieli nadzór nad kolekcjami odmian w każdym z Oddziałów. Swoją obecnością zaszczylili nas przedstawiciele związków plantatorskich oraz członkowie Zarządu KSC S.A.

Udział wielu ekspertów branży rolniczej dał możliwość wymiany doświadczeń i skorzystania z ich porad. Zwiedzający mieli także okazję poznać zarówno produkty marek „Polski Cukier” oraz „Polskie Przetwory”, jak i szeroką ofertę Spółek Grupy Kapitałowej KSC S.A. (Fabryki Cukierków „Pszczółka” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stoislawiu S.A., Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemniaczanego „Trzemeszno” Sp. z o.o.).

XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Kruszwica

Już po raz 18. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. zorganizowała doroczne święto Dnia Pola.

REDAKCJA

Z uwagi na obowiązujące obostrzenia dotyczące zgromadzeń tego-roczne spotkania odbywają się lokalnie w każdej cukrowni z zachowaniem warunków reżimu sanitarno-epidemiologicznego. Dzień Pola Cukrowni Kruszwica odbył się 23 czerwca, w miejscowości Kobylniki, na terenie gospodarstwa rolnego KOM-ROL Kobylniki Sp. z o.o.

To święto szczególnie ważne dla Plantatorów oraz Pracowników Krajowej Spółki Cukrowej S.A. odpowiedzialnych za surowiec, ale także dla tych wszystkich, którym bliska jest branża cukrownicza.

W tegorocznych obchodach Dnia Pola KSC uczestniczyło blisko 200 gości. W uroczystościach wziął udział Jan Krzysztof Ardanowski – poseł na Sejm RP, przewodniczący Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy prezydencie RP, Józef Łyczak – senator RP, Dariusz Witczak – Burmistrz Kruszwicy, Marcin Wroński – Zastępca Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Mieczysław Gęsicki – Prezes Zarządu Okręgowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w Bydgoszczy, Józef Paweł – Wiceprezes Zarządu Okręgowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w Bydgoszczy oraz Andrzej Nowakowski – Członek Rady Nadzorczej Krajowej Spółki Cukrowej S.A. i Prezes Brzesko-Kujawskiego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego. Zarząd KSC S.A. był reprezentowany przez Krzysztofa Kowę, Prezesa Zarządu KSC S.A., oraz Członków Zarządu Marka Derezińskiego i Zdzisława Salusa.

Wśród tegorocznych wystawców znalazły się firmy nasienne, chemiczne i nawozowe, producenci maszyn rolniczych.

W namiocie Krajowej Spółki Cukrowej S.A. zwiedzający mieli okazję poznać zarówno produkty marek „Polski Cukier” oraz „Polskie Przetwory”, jak i szeroką ofertę Spółek Grupy Kapitałowej KSC S.A. (Fabryki Cukierków „Pszczółka” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stoislawiu S.A., Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemniaczanego „Trzemeszno” Sp. z o.o.).

Swoje stoisko zaprezentowała również Fundacja Krajowej Spółki Cukrowej S.A. „Pomaganie krzepi”, która przy współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w Inowrocławiu zorganizowała szkolenie połączone z konkursem skierowanym do uczestników wydarzenia, którego celem było rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu BHP wśród Plantatorów buraka cukrowego. Szkolenie z zasad BHP w gospodarstwach rolnych przeprowadził Krzysztof Czerwiński, ekspert KRUS z zakresu prewencji, rehabilitacji i orzecznictwa lekarskiego. Prezentację KRUS zakończył konkurs. Zadaniem konkursowym było udzielenie odpowiedzi przez uczestników na 8 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru umieszczonych na karcie konkursowej. Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem,

ponieważ wzięli w nim udział praktycznie wszyscy uczestnicy Dnia Pola. Wśród przeznaczonych nagród, ufundowanych przez KSC S.A. i KRUS, znalazły się m.in. piłka koszykarska z podpisami reprezentacji Polski w koszykówce, koszulka koszykarska z podpisami reprezentacji Polski, drabiny aluminiowe, podstawki warsztatowe, lampy ostrzegawcze i wiele innych.

Nagrody zostały wręczone przez Członków Zarządu KSC S.A. Marka Derezińskiego i Zdzisława Salusa oraz przez Lucynę Modrak, Członka Zarządu Fundacji.

FOTOGRAFIA 1

Wręczenie nagród zwycięzcom w konkursie poświęconym zasadom BHP w rolnictwie

FOTOGRAFIA 2

Stoisko KSC S.A. oraz Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi” podczas Dni Pola

XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Malbork

5 lipca odbyło się święto Plantatorów buraka cukrowego współpracujących z lokalną Cukrownią Malbork. Miejszem wydarzenia było gospodarstwo rolne pana Juliana Grygolca w Dąbrówce Tczewskiej w gminie Tczew.

REDAKCJA

W wydarzeniu uczestniczył Mariusz Kaźmierczak, Dyrektor Oddziału KSC S.A. Cukrowni Malbork. Zarząd KSC S.A. był reprezentowany przez Marka Derezińskiego, Członka Zarządu Spółki.

Wśród gości znaleźli się m.in. Wiesław Szpura – Prezes Związku Plantatorów Buraka Cukrowego

w Malborku, Henryk Żak – Prezes Związku Buraka Cukrowego w Nowym Stawie, Justyna Bubka – Kierownik Placówki Terenowej KRUS w Malborku.

Podczas Dnia Pola można było odwiedzić wspólne namioty Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi” oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Malborku. Na stoiskach został przeprowadzony konkurs wiedzy na temat BHP w gospodarstwach

rolnych. W konkursie udział wzięło blisko 100 Plantatorów buraka cukrowego.

Podczas uroczystości Dnia Pola Cukrowni Malbork odbyło się kilka prelekcji dotyczących agrotechniki buraka cukrowego i prezentacji firm wystawienniczych. Ostatnim elementem części oficjalnej było szkolenie Fundacji i KRUS dotyczące prowadzenia bezpiecznego gospodarstwa rolnego. Celem konkursu było rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu BHP wśród Plantatorów Buraka Cukrowego. Szkolenie z zasad BHP w gospodarstwach rolnych przeprowadził Mirosław Żołądecki, ekspert KRUS z zakresu prewencji, rehabilitacji i orzecznictwa lekarskiego. Wśród zwycięzców rozlosowano atrakcyjne nagrody ufundowane przez KSC S.A., Fundację oraz KRUS w Malborku, które wręczyli: Marek Dereziński – Członek Zarządu KSC S.A., Mariusz Kaźmierczak – Dyrektor Cukrowni Malbork, Lucyna Modrak – Członek Zarządu Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi”.

FOTOGRAFIA 1
Wręczenie nagród zwycięzcom
w konkursie poświęconym zasadom
BHP w rolnictwie

FOTOGRAFIA 2
Gospodarstwo rolne Juliana Grygolca
w Dąbrówce Tczewskiej

fabryka
zieleni®

Polski CukroVit pod buraki

NAWÓZ WE
TYP: NPK (Mg, Na, S) 4:9:23 (2:5,5:9,5)
z borem (B), zawierający fosforyt miękki

- nawóz wieloskładnikowy, polecany w szczególności do stosowania w uprawie buraków
- nawóz można stosować także w uprawie rzepaku, ziemniaków, kukurydzy i roślin strączkowych
- obecność boru korzystnie oddziałuje na rośliny, szczególnie w początkowych fazach rozwoju
- w pierwszej kolejności powinien być stosowany na gleby o niskiej zawartości przyswajalnych form potasu i boru

SUPROFOS 24

NAWÓZ WE
TYP: NPK (Ca, Mg, Na, S) 3:10:24 (2:2:3:10)
z borem (B), zawierający fosforyt miękki

- nawóz uniwersalny
- szczególnie polecany do stosowania w uprawie buraków, a także rzepaku, ziemniaków i kukurydzy
- obecność wapnia korzystnie wpływa na właściwości gleby, warunkując wysoką efektywność nawożenia

SUPROFOS 21

NAWÓZ WE
TYP: NPK (Ca, Na, S) 3,5:10:21 (2:3:14)
z borem (B), zawierający fosforyt miękki

- ze względu na zawartość sodu oraz relację fosforu do potasu nawóz szczególnie polecany do stosowania w uprawie buraków
- zapewnia wysoki i jakościowo dobry plon uprawianych roślin

**POLSKI
PRODUCENT**

75 LAT
TECHNOLOGIA
DLA NATURY

**EKOLOGICZNY
ANTYZBRYLACZ**
• przyjazny dla środowiska
• w pełni biodegradowalny
• na bazie olejów roślinnych

XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Dobrzelin

W piątek 25 czerwca odbyło się święto Plantatorów buraka cukrowego współpracujących z lokalną Cukrownią Dobrzelin.

 REDAKCJA

Wśród gości znaleźli się m.in. Senator RP Przemysław Błaszczyk, Wicestarosta Powiatu Łęczyckiego Wojciech Zdziarski, Wójt Gminy Daszyna Zbigniew Wojtera oraz Przewodnicząca Rady Gminy Beata Malarska.

Zarząd KSC S.A. był reprezentowany przez Marka Derezińskiego, Członka Zarządu Spółki. Związki Plantatorów reprezentowali m.in. Andrzej Nowakowski – Członek Rady Nadzorczej KSC S.A. z ramienia Plantatorów, Krzysztof Nykiel – Prezes Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Prezes Rejonowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego „Ostrowy” Krzysztof Zdziarski, Prezes Rejonowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego w Leśmierzu Marek Karolak.

Na Dniu Pola Cukrowni Dobrzelin swoje stoisko zaprezentowały liczne firmy nasienne i nawozowe. W czasie spotkania zaprezentowany został także park maszynowy gospodarzy – Państwa Józefy i Henryka

Gawrońskich, właścicieli gospodarstwa ROL-KORYTA. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. zaprezentowała namiot promocyjny z portfolio Grupy Kapitałowej KSC S.A.

Jednym ze stoisk był wspólny namiot Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi” oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w Łęczycy. Na stoisku został przeprowadzony konkurs wiedzy na temat BHP w gospodarstwach rolnych. W konkursie udział wzięło blisko 100 Plantatorów buraka cukrowego.

Podczas uroczystości Dnia Pola Cukrowni Dobrzelin odbyło się kilka prelekcji dotyczących agrotechniki buraka cukrowego oraz prezentacji firm wystawianiczych. Ostatnim elementem części oficjalnej było szkolenie Fundacji i KRUS dotyczące prowadzenia bezpiecznego gospodarstwa rolnego. Celem konkursu było rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu BHP wśród Plantatorów Buraka Cukrowego. Szkolenie z zasad BHP w gospodarstwach rolnych przeprowadził Radosław Janicki, ekspert KRUS z zakresu prewencji, rehabilitacji i orzecznictwa lekarskiego.

 FOTOGRAFIA 1
Prezentacja maszyn rolniczych

 FOTOGRAFIA 2
Wręczenie nagród zwycięzcom w konkursie poświęconym zasadom BHP w rolnictwie. Koszulka z podpisami reprezentantów Polski w koszykówce męskiej

XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej w Cukrowni Werbkowice i Cukrowni Krasnystaw

W dniach 28 i 29 czerwca br. odbyły się Dni Pola zorganizowane przez Krajową Spółkę Cukrową S.A. 28 czerwca uroczysty Dzień Pola 2021 miał miejsce na terenie Cukrowni Werbkowice w gospodarstwie rolnym pana Krzysztofa Bojara w miejscowości Hulcze (gmina Dołhobyczów).

 REDAKCJA

W wydarzeniu uczestniczyła Maryla Symczuk, Dyrektor Oddziału KSC S.A. Cukrowni Werbkowice. KSC S.A. była reprezentowana przez Członków Zarządu: Marka Derezińskiego i Zdzisława Salusa. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. Mieczysław Środa – Członek Rady Nadzorczej KSC S.A. z ramienia Plantatorów Buraka Cukrowego i Przewodniczący Rejonowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego przy Cukrowni Werbkowice, Krzysztof Nykiel – Prezes Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, Henryk Paska – Zastępca Dyrektora Oddziału Regionalnego KRUS w Lublinie – oraz przedstawiciele Marszałka Województwa Lubelskiego, Wojewody Lubelskiego i Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Lublinie.

W czasie Dnia Pola Cukrowni Werbkowice, we współpracy z KRUS, Fundacja „Pomaganie Krzepi” przygotowała konkurs „Jeden z pięciu” o tematyce bezpieczeństwa w gospodarstwach rolnych, który został przeprowadzony na scenie głównej. Nad sprawnym

przeprowadzeniem konkursu czuwało jury w składzie: Maryla Symczuk – Dyrektor Oddziału KSC S.A. Cukrowni Werbkowice, Henryk Paska – Zastępca Dyrektora Oddziału Regionalnego KRUS w Lublinie, Joanna Onuch – Kierownik Działu ds. Agrotechniki KSC S.A.

 FOTOGRAFIA 1
Uroczystość rozpoczęcia Dni Pola w Werbkowicach

 FOTOGRAFIA 2
Gospodarstwo rolne Krzysztofa Bojara w Hulcze

29 czerwca odbył się uroczysty Dzień Pola w Cukrowni Krasnystaw. Część oficjalna została zorganizowana na stadionie gminnym, a prezentacja polowa na plantacji pani Aliny Omiotek, w miejscowości Krzczonów Pierwszy.

W wydarzeniu uczestniczył Mirosław Cegłowski, Dyrektor Oddziału KSC S.A. Cukrowni Krasnystaw. KSC S.A. była reprezentowana przez Marka Derezińskiego, Członka Zarządu Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

Wśród zaproszonych gości byli obecni m.in. Mieczysław Środa, Członek Rady Nadzorczej KSC S.A. z ramienia Plantatorów Buraka Cukrowego oraz Przedwodniczący Rejonowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego przy Cukrowni Werbkowice; Katarzyna Bryda, Wójt Gminy Krzczonów; Kazimierz Robert Gorczyca, Dyrektor Oddziału Regionalnego w Lublinie oraz wielu innych gości.

Wśród tegorocznych wystawców znalazły się firmy nasienne, chemiczne i nawozowe, a także producenci maszyn rolniczych.

W namiocie Krajowej Spółki Cukrowej S.A. zwiedzający mieli okazję poznać zarówno produkty marek „Polski Cukier” oraz „Polskie Przetwory”, jak i szeroką ofertę Spółek Grupy Kapitałowej KSC S.A. (Fabryki Cukierków „Pszczółka” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stośławiu S.A., Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemiaczanego „Trzemeszno” Sp. z o.o.).

W czasie tych dwóch wydarzeń swoje stoisko zapre-

zentowała Fundacja Krajowej Spółki Cukrowej S.A. „Pomaganie krzepi”, która przy współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówki Terenowej w Hrubieszowie i Bychawie zorganizowała szkolenia połączone z konkursem skierowanym do uczestników imprez, którego celem było rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu BHP wśród Plantatorów Buraka Cukrowego. Szkolenia z zasad BHP w gospodarstwach rolnych przeprowadzili Jerzy Mielniczek w Hulczu oraz Ireneusz Świdorski w Krzczonowie, eksperci KRUS z zakresu prewencji, rehabilitacji i orzecznictwa lekarskiego. Dodatkowo uczestnicy Dnia Pola Cukrowni Krasnystaw mogli zapoznać się z filmem prezentującym zasady bezpiecznej pracy w gospodarstwach rolnych. Prezentacje KRUS zakończyły konkursy. Zadaniem konkursowym było udzielenie odpowiedzi przez uczestników na pytania w formie testu jednokrotnego wyboru umieszczonych na karcie konkursowej. Konkursy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Wśród przeznaczonych nagród, ufundowanych przez KSC S.A. i KRUS, znalazły się m.in. piłki koszykarskie z podpisami reprezentacji Polski w koszykówce, koszulki koszykarskie z podpisami reprezentacji Pol-

FOTOGRAFIA 3
Stoisko KSC S.A. podczas Dni Pola w Cukrowni Krasnystaw

ski, wkrętarko-wiertarka akumulatorowa, piły tarczowe ręczne elektryczne, sekator do konarów, przedłużacze bębnowe, skrzynki narzędziowe, pasy transportowe, torby produktowe Grupy Kapitałowej KSC S.A. Dodatkowo wśród uczestników konkursów Fundacji i KRUS w Hulczu i Krzczonowie rozlosowano 27 dodatkowych nagród ufundowanych przez lokalnych przedsiębiorców.

Nagrody zostały wręczone przez Członków Zarządu KSC S.A. Marka Derezińskiego oraz Zdzisława Salusa, Marylę Symczuk – Dyrektora Oddziału KSC S.A. Cukrowni Werbkowice, Mirosława Cegłowskiego – Dyrektora Oddziału KSC S.A. Cukrowni Krasnystaw, przedstawicieli KRUS oraz Lucynę Modrak – Członka Zarządu Fundacji.

W tegorocznych obchodach Dnia Pola KSC uczestniczyło blisko 200 gości zarówno w Hulczu, jak i w Krzczonowie.

XVIII Dzień Pola Krajowej Spółki Cukrowej S.A. w Cukrowni Kluczewo

Dzień Pola Cukrowni Kluczewo odbył się 6 lipca w miejscowości Łęczyna na terenie gospodarstwa rolnego ROLPOL Sp. z o.o. w gminie Stara Dąbrowa.

REDAKCJA

To święto szczególnie ważne dla Plantatorów oraz Pracowników Krajowej Spółki Cukrowej S.A. odpowiedzialnych za surowiec, ale także dla tych wszystkich, którym bliska jest branża cukrownicza.

W Dniu Pola udział wzięli m.in. Paweł Dawiskiba – Dyrektor Oddziału KSC S.A. Cukrownia Kluczewo, Edward Szczepanik – Prezes Zarządu Okręgowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego Zarząd Rejonowy w Szczecinie, Edward Kosmal – Członek Prezydium NSZZ Rolników Indywidualnych Solidarność oraz Paweł Więckowski – Kierownik Placówki Terenowej w Stargardzie. Zarząd KSC S.A. był reprezentowany przez Marka Derezińskiego – Członka Zarządu Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

W tegorocznych obchodach Dnia Pola KSC uczestniczyło blisko 200 gości. W namiocie Krajowej Spółki Cukrowej S.A. zwiedzający mieli okazję poznać zarówno produkty marek „Polski Cukier” oraz „Polskie Przetwory”, jak i szeroką ofertę Spółek Grupy Kapitałowej KSC S.A. (Fabryki Cukierków „Pszczółka” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stośławiu S.A., Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemiaczanego „Trzemeszno” Sp. z o.o.).

FOTOGRAFIA 1
Rolnicy biorący udział w konkursie dotyczącym zasad BHP w rolnictwie

Swoje stoisko zaprezentowała również Fundacja Krajowej Spółki Cukrowej S.A. „Pomaganie krzepi”, która przy współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w Stargardzie zorganizowała szkolenie połączone z konkursem skierowanym do uczestników wydarzenia, którego celem było rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu BHP wśród Plantatorów Buraka Cukrowego. Szkolenie z zasad BHP w gospodarstwach rolnych przeprowadziła Anna Pawlak, ekspert KRUS z zakresu prewencji, rehabilitacji i orzecznictwa

lekarskiego. Prezentację KRUS zakończył konkurs. Zadaniem konkursowym było udzielenie odpowiedzi przez uczestników na 8 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru umieszczonych na karcie konkursowej. Konkurs cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem, ponieważ wzięło w nim udział ponad 120 osób.

Nagrody zostały wręczone przez Pawła Dawiskibę – Dyrektora Cukrowni Kluczewo, Pawła Więckowskiego – Kierownika KRUS w Stargardzie oraz Lucynę Modrak – Członka Zarządu Fundacji.

Walny Zjazd OZPBC Szczecin

15 września 2021 r. w Kobylance odbył się Walny Sprawozdawczo-Wyborczy Zjazd Delegatów OZPBC Szczecin.

 REDAKCJA

Sprawozdanie z działalności Związku za lata 2018–2021 przedłożył Prezes Zarządu Edward Szczepanik. W wystąpieniu zwrócił szczególną uwagę na dotychczasowe osiągnięcia Związku, tj. utrzymanie opłacalności produkcji i ceny za buraki cukrowe, wynegocjowane z Zarządem KSC S.A. Podkreślił, że nie byłoby to możliwe bez dobrej i konstruktywnej współpracy z Zarządem KSC S.A.

W zjeździe uczestniczyli zaproszeni goście: Krzysztof Nykiel – Prezes Zarządu Głównego KZPBC, Marek Dereziński – Członek Zarządu KSC S.A., Józef Paweł – Przewodniczący Rady Związków przy

KSC S.A., Rafał Strachota – Dyrektor Biura KZPBC, Paweł Dawiskiba – Dyrektor Cukrowni Kluczewo, oraz przedstawiciele firm współpracujących.

Po części sprawozdawczej odbyła się część wyborcza. Po 19 latach przewodniczenia Okręgowemu Związkowi z funkcji Prezesa Zarządu zrezygnował Edward Szczepanik. Delegaci ze swego grona wybrali 19-osobowy Zarząd i Prezesa OZPBC Szczecin. Nowym Prezesem został Tomasz Olech, dotychczasowy Sekretarz w Zarządzie OZPBC.

Za szczególne zasługi dla OZPBC Szczecin na wniosek delegatów podjęto uchwałę o przyznaniu tytułu „Honorowego Prezesa OZPBC Szczecin” Edwardowi Szczepanikowi.

FOTOGRAFIA 1
Wybory Prezesa OZPBC w Szczecinie

Krajowe Dni Pola w Minikowie

W dniach 19–20 czerwca w Minikowie k. Bydgoszczy odbyły się Krajowe Dni Pola połączone z Targami Agro-Tech oraz pokazem zwierząt. Wydarzenie to przyciągnęło tysiące rolników z całego kraju oraz wielu wystawców, wśród których nie mogło zabraknąć Krajowej Spółki Cukrowej S.A. W ramach Krajowych Dni Pola w Minikowie odbyły się Dni Pola Cukrowni Nakło.

 REDAKCJA

Krajowe Dni Pola to unikalne w skali kraju wydarzenie, inspirowane chęcią prezentacji w jednym miejscu bogate oferty firm zaopatrujących polskie rolnictwo w środki do produkcji polowej.

Są wspólnym przedsięwzięciem Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Chrzęstowie (COBORU) oraz Polskiej Izby Nasionnej. Patronat nad wydarzeniem objęli: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Kujawsko-Pomorski Mikołaj Bogdanowicz oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych.

W czasie Krajowych Dni Pola swoje miejsce, po raz pierwszy, zaprezentowała Fundacja Krajowej Spółki Cukrowej S.A. „Pomaganie krzepi”, która przy współpracy z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Regionalny w Bydgoszczy zorganizowała trzy konkursy skierowane do uczestników wydarzenia, których celem było rozwijanie wiedzy i umiejętności z zakresu BHP wśród uczestników Dni Pola. Dwa konkursy dotyczyły wiedzy BHP w rolnictwie i były przeprowadzone w sobotę i niedzielę na stoisku Fundacji. Zadaniem konkursowym było udzielenie odpowiedzi przez uczestników na 8 pytań w formie testu jednokrotnego wyboru umieszczonych na karcie konkursowej. Konkursy cieszyły się bardzo dużym

zainteresowaniem. Wśród nagród, ufundowanych przez KSC S.A. i KRUS, znalazły się m.in. piłka koszykarska z podpisami reprezentacji Polski, koszulka koszykarska z podpisami reprezentacji Polski, fartuchy ochronne, lampy ostrzegawcze, taśmy ostrzegawcze i wiele innych atrakcyjnych upominków.

W drugim dniu wydarzenia, również we współpracy z KRUS, Fundacja „Pomaganie krzepi” przygotowała konkurs „Jeden z pięciu” o tematyce bezpieczeństwa w gospodarstwach rolnych. Konkurs został przeprowadzony na scenie głównej Dni Pola. Nad sprawnym

przeprowadzeniem konkursu czuwało jury w składzie: Arkadiusz Orłowski – Zastępca Dyrektora KRUS Oddział w Bydgoszczy, Agnieszka Kopcińska – Kierownik Referatu Prewencji KRUS w Inowrocławiu – oraz Lucyna Modrak, Członek Zarządu Fundacji.

Krajową Spółkę Cukrową na Dniach Pola reprezentował Marek Dereziński – Członek Zarządu KSC S.A., który również wręczył nagrody w konkursach związanych w BHP w rolnictwie

Krajowe Dni Pola w 2022 r. odbędą się w miejscowości Poświętne k. Płońska (woj. mazowieckie).

FOTOGRAFIA 1
Wręczenie nagród zwycięzcom w konkursie poświęconym zasadom BHP w rolnictwie. Koszulka z podpisami reprezentantów Polski w koszykówce męskiej

#SZCZEPIMYSIE

BO CHCEMY SPĘDZAĆ CZAS Z RODZINĄ

DLACZEGO WARTO?

Pokonanie pandemii COVID-19 i powrót do normalności są możliwe, gdy przerwiemy łańcuch zakażeń. Szczepionka daje nam taką możliwość. Aby efekty były jak najlepsze i jak najszybsze, wszyscy musimy być solidarni.

Każdy z nas może zatrzymać pandemię. Przyjęcie szczepionki to nie tylko ochrona nas samych. To także ochrona naszych rodziców, dziadków, dzieci i przyjaciół. Naprawdę warto!

CAŁODOBOWA INFOLINIA: 989

WWW.GOV.PL/SZCZEPIMYSIE

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW

Ministerstwo Zdrowia

Wizyta wiceministra MAP w Krajowej Spółce Cukrowej S.A.

Podczas wyjazdowego posiedzenia Rady Nadzorczej KSC S.A. zainaugurowano kampanię cukrowniczą i przyjęto plany na rok obrotowy 2021/2022.

 SZYMON SMAJDOR

W dniach 27–28 września miało miejsce wyjazdowe posiedzenie Rady Nadzorczej KSC S.A., które pierwszego dnia odbyło się w Cukrowni Malbork, a drugiego – w Terminalu Cukrowym w Gdańsku. Głównym celem było przyjęcie planów na rok obrotowy 2021/2022.

Podczas zwiedzania Cukrowni Malbork nastąpiło symboliczne rozpoczęcie kampanii cukrowniczej z udziałem Karola Rabendy, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych. Drugiego dnia posiedzenia w Terminalu Cukrowym w Gdańsku minister Rabenda oraz Członkowie Rady Nadzorczej mieli możliwość obejrzenia gdańskiego Oddziału KSC, w tym m.in. silosu, pakowni i magazynu.

W czasie zwiedzania Cukrowni oraz Terminalu ministrowi i Radzie Nadzorczej towarzyszył także Zarząd Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

 FOTOGRAFIA 1
Wiceminister Karol Rabenda (pierwszy od prawej) podczas wizyty Terminalu

 FOTOGRAFIE 2, 6
Wizyta w laboratorium Cukrowni Malbork

 FOTOGRAFIE 3, 4
W wizycie w Terminalu uczestniczyła Rada Nadzorcza oraz Zarząd KSC S.A.

 FOTOGRAFIA 5
Wizyta na placu buraczanym Cukrowni Malbork

 FOTOGRAFIA 7
Podczas wizyty w Cukrowni Malbork minister Rabenda zapoznał się szczegółowo z procesem produkcji cukru w tutejszym Oddziale KSC S.A.

Forum Rolnicze „Gazety Pomorskiej 2021”

1 października br. w Bydgoskim Centrum Targowo-Wystawienniczym odbyło się VIII Forum Rolnicze, którego jednym z partnerów była Krajowa Spółka Cukrowa S.A.

 MACIEJ DĄBROWSKI

 FOTOGRAFIA 1
VIII Forum Rolnicze

Dla uczestników forum przygotowano 8 paneli tematycznych, podczas których poruszono takie zagadnienia jak: oszczędzanie energii w rolnictwie, wycofywanie środków ochrony roślin czy potencjalne zagrożenia dotyczące podpisywania umów dzierżawy gruntu pod fotowoltaikę.

Podczas forum odbyła się debata na temat Europejskiego Zielonego Ładu o szansach i zagrożeniach. Wzięli w niej udział byli ministrowie rolnictwa.

Finał Forum Rolniczego stanowiła gala wręczenia nagród dla Rolnika i Sołtysa Roku 2021. Tytuł Rolnika Roku 2021 w kategorii gospodarstw powyżej 100 ha otrzymali państwo Joanna i Michał Dams, którym wyróżnienie i czek na 3 tys. złotych wręczył pan Tomasz Rega, Członek Zarządu Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

 FOTOGRAFIA 2
Laureaci nagród dla rolnika i sołtysa roku 2021 wraz z Członkiem Zarządu KSC S.A. Tomaszem Regą (z lewej)

#simplydifferent: **SILNE PLONOWANIE KAŻDEGO ROKU**

BTS 3865

MOCNA I NIEZAWODNA

Tolerancja: Chwościk Burakowy & Rizomania

- ✓ Doskonale plonuje
- ✓ Stabilne i wysokie plony w latach – niezależnie od warunków pogodowych
- ✓ Wyjątkowa zdrowotność liści

BETASEED.
SIMPLY DIFFERENT.

www.betaseed.pl

Targi POLAGRA 2021 w Poznaniu

Zakończyły się targi POLAGRA – organizowane w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich, które odbyły się w dniach 4–6 października br. w Poznaniu.

 ANNA ROMANOWSKA

Wydanie co roku jest świętem polskiej żywności, miejscem rozmów pomiędzy producentami produktów spożywczych i ich dystrybutorami, a także dostawcami technologii dla branży spożywczej.

Krajowa Spółka Cukrowa S.A. uczestniczyła w targach po raz trzynasty, natomiast po raz ósmy swoją ofertę zaprezentował Zakład „Polskie Przetwory” z Włocławka oraz Grupa Kapitałowa KSC S.A., która wystawiła w pawilonie nr 5 produkty Fabryki Cukierków „Pszczółka” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stoilawiu S.A. oraz Przedsiębiorstwa Przemysłu Ziemniaczanego „Trzemeszno” Sp. z o.o.

W tym samym pawilonie miała miejsce uroczysta gala otwarcia targów POLAGRA i odbywających się równolegle targów TAROPAK. Udział w niej wzięli m.in. Grzegorz Puda, były minister rolnictwa i rozwoju wsi, Ryszard Bartosik, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Riyad Atari, minister rolnictwa Palestyny oraz Tomasz Kobierski, prezes zarządu Grupy MTP, który witając przybyłych na targi gości, podkreślił: – *Aby szukać kontaktów, rozszerzać je, szukać inspiracji, ludzie potrzebują spotkań. Dziś czas na rozmowy o żywności, czas, w którym musimy zmierzyć się z nowymi preferencjami konsumentów, ale i ze zmienionymi kanałami dystrybucji.*

W targach Polagra uczestniczył Krzysztof Kowa – Prezes Zarządu Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

Na uroczystej gali otwarcia zostały wręczone Złote Medale Grupy MTP. To najbardziej rozpoznawalna nagroda w Polsce przyznawana dla najlepszych, innowacyjnych produktów.

Do konkursu o Złoty Medal Międzynarodowych Targów Poznańskich rocznie startuje niemal 500 produktów. Jednak tylko te z nich, które spełnią regulaminowe kryteria i zyskają pozytywne rekomendacje profesjonalnego jury, otrzymują to prestiżowe wyróżnienie. Sąd Konkursowy, czyli zespół ekspertów, w którego skład wchodzi wybitni specjaliści reprezentujący odpowiednie dziedziny życia gospodarczego, poszukuje produktów nowoczesnych, innowacyjnych i wytworzonych w oparciu o najwyższej klasy technologie.

 FOTOGRAFIA 1
Prezes Zarządu KSC S.A. Krzysztof Kowa
wraz z delegacją z Palestyny

 FOTOGRAFIA 2
Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stoilawiu S.A. –
Mirosław Narojek

Złoty Medal otrzymali m.in. następujące produkty:

- Frutuş 250 ml |Krajowa Spółka Cukrowa S.A. – nagrodę odebrała Barbara Bisz – dyrektor biura produktów grupy KSC S.A.
- Mąka pszenna tortowa typ 405 2 kg |Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie „PZZ” w Stoilawiu S.A. – nagrodę odebrał Mirosław Narojek – prezes zarządu Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stoilawiu S.A.
- Cukierek „Mała czarna” |Fabryka Cukierków Pszczółka S.A. – nagrodę odebrał Krzysztof Wierchowski – dyrektor pionu handlu.

To ogromne wyróżnienie. Niezmiernie się cieszymy, że produkty Grupy Kapitałowej KSC S.A. zostały docenione.

Najlepszym produktem – wyborem konsumentów na targach POLAGRA – Salon Food okazała się mąka pszenna tortowa typ 405 2 kg Przedsiębiorstwa Zbożowo-Młynarskiego „PZZ” w Stoilawiu S.A., która uzyskała 35,18% głosów konsumentów.

 FOTOGRAFIA 3
Nagroda dla KSA S.A.

 FOTOGRAFIA 4
Nagrody dla
KSC S.A. oraz spółek
zależnych

 FOTOGRAFIA 5
Stoisko KSC S.A.

Podczas gali wręczono również nagrody ACANTHUS AUREUS, czyli ZŁOTY AKANT. Przyznawane od 2003 roku przez Grupę MTP wyróżnienie ma na celu nagradzanie najlepszych rozwiązań architektonicznych i graficznych, które sprzyjają bezpośredniej komunikacji z klientem i podkreślają pozytywny wizerunek firmy wystawiającej swoją ofertę na poszczególnych targach.

Statuetkę Złotego Akanta nagrodzona została Krajowa Spółka Cukrowa S.A. za stoisko najlepiej zaprojektowane i przygotowane do realizacji strategii marketingowej firmy podczas targów.

Nagrodę odebrał Paweł Jacek Piotrowski – Z-ca dyrektora Biura Marketingu KSC S.A.

Kolejna edycja Kongresu 590 za nami

W dniach 5–6 października br. w Warszawie w Centrum EXPO XXI odbyła się 6. edycja Kongresu 590.

 HUBERT JAKUBOWSKI

To kluczowe wydarzenie gospodarcze skupiło się na siedmiu obszarach tematycznych. Były to: nowe państwo, nowe sektory, demografia, zdrowie, nauka wraz z sektorem badań i rozwoju oraz nowy obraz Polski. Patronat honorowy nad Kongresem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. została Patronem Wspierającym Kongres i była reprezentowana przez Zarząd Spółki w osobach: Krzysztofa Kowy – Prezesa Zarządu KSC S.A., Marka Derezińskiego – Członka Zarządu KSC S.A. oraz Pawła Jacka Piotrowskiego – Zastępcy Dyrektora Biura Marketingu Spółki.

Kongres 590 swoją obecnością uświetniły najważniejsze osoby w kraju, na czele z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Wiceprezesem Rady Ministrów, Ministrem Aktywów Państwowych Jackiem Sasinem. Gośćmi imprezy byli także eksperci ze świata międzynarodowego biznesu.

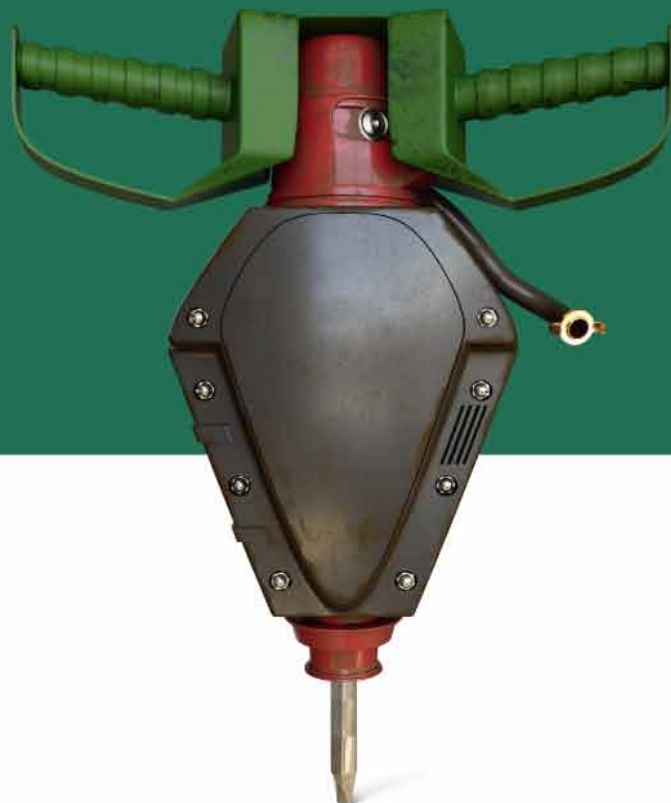
 FOTOGRAFIA 1
Ceremonia otwarcia Kongresu 590

 FOTOGRAFIE 3, 4
Wystąpienia prelegentów:
Andrzeja Dudy i Jacka Sasina

 FOTOGRAFIA 2
Stoisko KSC S.A. podczas Kongresu 590

conviso[®]
SMART

NOWOŚĆ

BTS SMART 9635

INNOWACYJNA I SKUTECZNA

Tolerancja: Rizomania & CONVISO[®] ONE

- ✓ Wysokie plony korzeni i cukru
- ✓ Tolerancja na chwościk buraka – powyżej wzorca
- ✓ Rejestracja 2021 w Polsce i EU
- ✓ Najlepiej plonująca odmiana SMART w badaniach odmian CONVISO[®] SMART

*COBORU (badania rejestracyjne 2019–2020)

BETASEED.
SIMPLY DIFFERENT.

www.betaseed.pl

Pierwsza Dama RP z wizytą na Konferencji Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi”

W Warszawie, z udziałem Agaty Kornhauser-Dudy – Małżonki Prezydenta, odbyła się konferencja pt. „Koła Gospodyń Wiejskich - Liderki Bezpiecznej Wsi”. – *Panie mają ogromną siłę przebicia, dlatego jestem przekonana, że jeśli dadzą panie przykład, inne kobiety podążą tym śladem* – mówiła Pierwsza Dama.

 SZYMON SMAJDOR

Konferencja dotyczyła potencjału wpływu KGW na mieszkańców obszarów wiejskich i w ramach wydarzenia przeprowadzone zostały dwa panele. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.:

- Agata Kornhauser-Duda, Pierwsza Dama RP,
- Jan Krzysztof Ardanowski, Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Rady ds. Rolnictwa i Obszarów Wiejskich przy Prezydencie RP,
- dr Aleksandra Hadzik, Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Jolanta Nawrocka, Członek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych,
- Bożena Polak, p.o. Dyrektora Departamentu Wsparcia Krajowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Prof. dr hab. Inż. Artur Hugo Świergiel – Dyrektor Instytutu Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego im. prof. Wacława Dąbrowskiego – Państwowy Instytut Badawczy.

Zarząd Krajowej Spółki Cukrowej S.A. (Fundatora) reprezentował Zdzisław Salus, Członek Zarządu KSC S.A., natomiast Fundację KSC „Pomaganie krzepi” reprezentowali: Szymon Smajdor, Prezes Fundacji oraz Lucyna Modrak, Członek Zarządu Fundacji, którzy poprowadzili dwa panele dyskusyjne.

W pierwszym panelu pod nazwą „KGW – Liderki Bezpiecznej Wsi” zaproszeni goście podzielili się swoimi obserwacjami oraz danymi statystycznymi z ostatnich kilku lat, które w dużej mierze determinowała ustawa o działalności KGW z 2018 roku. Uczestnicy panelu byli zgodni w tym, że ustawa wprowadziła bardzo wiele pozytywnych zmian w działalności, jednak wciąż dużo pozostaje do zrobienia.

– *Ustawa z 2018, której byłem przeciw rzeczywistym orędownikiem, pokazuje, że potencjał drzemiący w „Kobietach Gospodarnych i Wyjątkowych” jest nie do przecenienia. Koła już nie tylko kojarzone są z pysznymi wypiekami, pięknymi regionalnymi strojami i śpiewaniem. Panie z KGW coraz częściej stanowią o sile i kreatywności polskiego społeczeństwa. Szczególnie tego zamieszkującego wieś. Panie powinny aspirować do różnego rodzaju władz publicznych, instytucji, co będzie korzyścią dla całego państwa polskiego* – mówił Jan Krzysztof Ardanowski, Poseł RP.

FOTOGRAFIA 1

Agata Kornhauser-Duda podczas konferencji „KGW – Liderki Bezpiecznej Wsi”

FOTOGRAFIA 2

Pierwsza Dama RP (w środku), Zdzisław Salus – Członek Zarządu KSC S.A. (po prawej), Szymon Smajdor – Prezes Fundacji KSC S.A. „Pomaganie krzepi” (po lewej)

FOTOGRAFIA 3

Wydarzenie uświetnił występ wokalny KGW Gorzyczany, laureatów największego grantu w konkursie „KGW – Krzepkie i Zdrowe”

Aleksandra Hadzik, Prezes KRUS, przedstawiła m.in. zakres wsparcia KGW przed tą organizacją przez 30 lat działalności instytucji: – *Przeważającą w KRUS żeńska załoga (84%) ma także swój znaczący udział w zapewnieniu profesjonalnej i terminowej realizacji zadań Kasy, co pomaga w zrozumieniu problemów kobiet wiejskich. Kobiety są z natury dokładne i systematyczne w wykonywaniu każdego obowiązku, w tym prowadzeniu domu, dbałości o jego estetykę, co przekłada się też na sferę zawodową.*

– *Nabycie osobowości prawnej przez koła w związku z ustawą o KGW z 2018 roku umożliwiło realizację potrzeb tych instytucji. Z najnowszych danych wiemy też, na co te środki zostały wykorzystane. Najwięcej środków zostało przeznaczonych na realizację zadań związanych z działalnością społeczno-wychowawczą i oświatowo-kulturalną w środowiskach wiejskich – podsumowała dyrektor Bożena Polak, ARiMR.*

Pierwszą kobietą na najwyższym szczeblu kierownictwa Krajowej Rady Izb Rolniczych, a jednocześnie członkinią KGW w Barce była Jolanta Nawrocka z KRIR. Podczas swojej wypowiedzi podkreśliła znaczenie działalności KGW dla wszystkich mieszkańców obszarów wiejskich: – *Okolo 40% Polaków zamieszkuje tereny wiejskie, więc takie akcje jak naszego KGW w Barce pomagają nadrobić zaległości i nadrobić poziom szczepień z miast, nie dla samej rywalizacji, ale o bezpieczeństwo rodzin i całego mobilnego społeczeństwa – oceniła pani Prezes.*

W drugim panelu udział wzięli członkowie KGW z różnych województw: wielkopolskiego, mazowieckiego, lubelskiego, kujawsko-pomorskiego oraz świętokrzyskiego. Koło z województwa wielkopolskiego

reprezentował pan, jego wiceprzewodniczący, który jednocześnie jest miejscowym sołtysiem. Podczas dyskusji przedstawiciele Kół zaprezentowali największe sukcesy dotychczasowej pracy oraz ograniczenia wynikające z prowadzonej przez nich działalności. Każdy z uczestników przedstawił także możliwości dotyczące pozytywnego wpływu działalności KGW na lokalne społeczności, które dotyczyły m.in. promowania aktywności fizycznej, zdrowego odżywiania, szczepienia się oraz badań profilaktycznych, z którymi obszary wiejskie wciąż mają wiele do nadrobienia.

Konferencja była też okazją do uroczystego wręczenia czeków Kołom, które zdobyły granty w konkursie pn. „KGW – Krzepkie i zdrowe”, zorganizowanym przez Fundację „Pomaganie krzepi”. 260 KGW z całej Polski nadesłało kreatywne i różnorodne pomysły na kształtowanie prozdrowotnych postaw mieszkańców terenów wiejskich w naszym kraju. Wnioski w szczególności dotyczyły:

- potrzeby zorganizowania szkoleń z pierwszej pomocy przedmedycznej,
- zorganizowania konsultacji medycznych ze specjalistami m.in. w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy, raka piersi,
- problemów z kręgosłupem,
- prawidłowego żywienia,
- potrzeby stworzenia grup regularnie uprawiających aktywność fizyczną, jak np.: nordic walking, taniec, zumba czy fitness.

Agata Kornhauser-Duda przysłuchiwała się debacie podczas drugiego panelu konferencji, kiedy dyskutowano o potrzebach kół i wpływie tych organizacji na środowisko wiejskie. – *Dla mnie to ważna konferencja i każde spotkanie z Kołami Gospodyń Wiejskich odbieram jako bardzo ważne doświadczenie* – zapewniła Małżonka Prezydenta, akcentując, że kobiece wiejskie organizacje są fenomenem absolutnie polskim. – *Oczywiście są różnego rodzaju stowarzyszenia w innych państwach, ale chyba nie ma tak pręźnie działających, jak Koła Gospodyń Wiejskich w naszym kraju* – stwierdziła.

Pierwsza Dama zauważyła, że coraz częściej ma okazję brać udział w otwarciach żłobków i przedszkoli, których jeszcze dwadzieścia lat temu nie było na wsi wiele. – *W tej chwili kobiety chcą się rozwijać, chcą pracować zawodowo i wychowywać dzieci, w związku z tym takie instytucje są jak najbardziej potrzebne* – dodała. – *Każda wieś ma swoją specyfikę, ale tożsamość wiejska to nasza siła, a kobieta na wsi ma takie same potrzeby jak kobieta w mieście* – akcentowały prelegentki.

Agata Kornhauser-Duda wyraziła radość z coraz większego udziału w organizacjach mężczyzn, podziękowała za bardzo szeroką działalność Kół, za przedsięwzięcia dobroczynne na rzecz chorych dzieci, osób niepełnosprawnych i najbardziej potrzebujących oraz za podkreślanie dumy z korzeni i promocję małych ojczyzn.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli:

- Ministerstwo Aktywów Państwowych,
- Jan Krzysztof Ardanowski, Poseł na Sejm RP,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi.

Beet Poland – Burak w Polsce

24 października w Skołoszowie, w województwie podkarpackim odbył się pokaz uprawy gleby i zbioru uprawy buraka cukrowego Beet Poland – Burak w Polsce.

REDAKCJA

W

spotkaniu uczestniczyli: Senator RP Jerzy Chrościckowski, Poseł RP Tadeusz Chrzan, Członek Rady Nadzorczej KSC Mięczyśław Środa, Członek Zarządu KSC Marek Dereziński. Dyrektor Departamentu Surowcowego Artur Majewski, Agrotechnik KSC Joanna Onuch, Prezes KZPBC Krzysztof Nykiel wraz z pracownikami, Przewodniczący Rady Powiatowej Powiatowej Podkarpackiej Izby Rolniczej w Jarosławiu Marian Szczepański, Młodzieżowa Grupa Zwoleńników Uprawy Buraka Cukrowego – Wschód z Hrubieszowa z Prezesem Lubelsko-Zamojskim Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego Grzegorzem Laskowskim, Dyrekcja Oddziału Cukrowni Werbkowice w Werbkowicach

wicach wraz z pracownikami, Plantatorzy z terenu podkarpacia i Lubelszczyzny.

Pole pokazowe buraka cukrowego objęło 50 ha. Podczas wydarzenia zaprezentowała się światowa czołówka producentów kombajnów buraczanych. Udział w pokazach zbioru buraka cukrowego wzięły: Holmer Budowa maszyn Sp. z o.o., Ropa Polska, AGROMAREK Wiesław Marek, Agromasz Serwis Sp. z o.o., Allynay Polska Bartosz Danaj, Gospodarstwo Rolne Wityk.

Zostały zaprezentowane innowacyjne technologie uprawy gleby, w tym.in aktywne pokazy.

Organizator: Sawa Expo – Stanisław Sawa.

Partnerzy: Krajowa Spółka Cukrowa S.A., Podkarpacka Izba Rolnicza.

Partner merytoryczny: KZBC.

FOTOGRAFIE 1, 2

Pokaz uprawy buraków cukrowych

Zapraszamy na zakupy do sklepu www.polskie-smaki.pl!

Przedstawiamy Państwu sklep online Krajowej Spółki Cukrowej S.A. Polskie Smaki, w którym dostępny będzie cały asortyment Grupy Kapitałowej Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

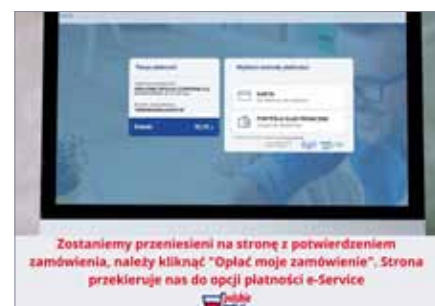
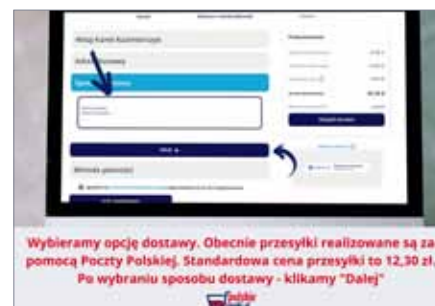
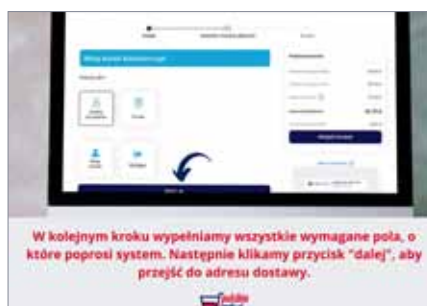
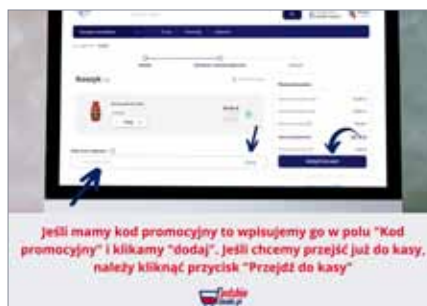
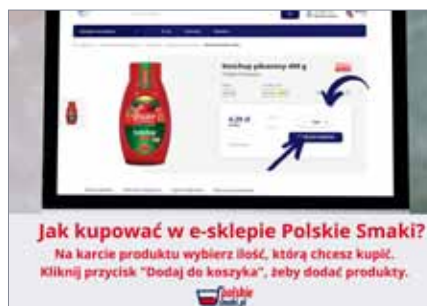
 ELIZA PANEK, KAMIL KAZIMIERCZYK

Warto w tym miejscu przypomnieć, że oprócz cukru i pomad cukierniczych produkujemy też przetwory owocowe i warzywne pod markami „Polskie Przetwory” oraz „Frutuś”, cukierki „Pszczółka”, mąki, kasze, płatki i otręby w „Stoślawiu” oraz mąkę ziemniaczaną w „Trzemesznie”. Wszystkie towary są dokładnie opisane, profesjonalnie sfotografowane, z wyszczególnionym składem, miejscem produkcji itp. Poszczególne produkty można też wyszukiwać podług różnych kategorii np. „bez glutenu”, czy produkt „wegański”. Zaplanowaliśmy wiele czasowych promocji, np. dostawę gratis od zakupów za 50 PLN.

„Do tej pory nasze produkty nie były dostępne online w jednym miejscu. Często spotykaliśmy się z pytaniami od klientów, gdzie mogą kupić swoje ulubione marki wyprodukowane przez firmy z naszej Grupy Kapitałowej. Esklep jest odpowiedzią na zapytania Klientów i rynkowe trendy” – powiedział Tomasz Rega, Członek Zarządu Krajowej Spółki Cukrowej S.A.

Pandemia to także czas intensywnego rozwoju branży e-commerce. Wielu klientów niekorzystających do tej pory z tej formy zakupów zmieniło nawyki i teraz częściej niż przed pandemią kupuje potrzebne im rzeczy w Internecie. Krajowa Spółka Cukrowa S.A. postanowiła wykorzystać ten trend i otworzyć nowy kanał dystrybucji. Jak podaje PWC w raporcie przygotowanym przez zespół Strategy & Operations PwC Polska, we współpracy z ekspertami z Digital Experts Club, niemal 85% Polaków po zakończeniu pandemii nie zamierza zmniejszyć częstotliwości e-zakupów, a 82% wyda w 2021 r. w Internecie tyle samo lub więcej w porównaniu do 2020 r. Dla firm ta nowa rzeczywistość oznacza konieczność jeszcze większej elastyczności i skupienia się na budowaniu pozytywnych doświadczeń klienta.

Zapraszamy do zakupów w naszym sklepie. Załączamy też krótki instruktaż pokazujący, jak robić zakupy na www.polskie-smaki.pl.

**Zapraszamy na zakupy
do sklepu**

www.polskie-smaki.pl!

**Polskie Smaki, to sklep on-line, w którym dostępny jest
asortyment Grupy Kapitałowej Krajowej Spółki Cukrowej S.A.**

W naszym sklepie sprzedajemy szeroką ofertę POLSKIEGO CUKRU, ale też przetwory owocowe i warzywne pod markami POLSKIE PRZETWORY, soki dla dzieci FRUTUS, cukierki PSZCZÓŁKA, mąki, kasze, płatki i otręby ze STOISŁAWIA oraz mąkę ziemniaczaną z TRZEMESZNA.

Wywiad z panem Wojciechem Kałużnym, Plantatorem KSC S.A.

Wojciech Kałużny jest Plantatorem w miejscowości Wincentówek (gmina Bychawa, woj. lubelskie), Prezesem Wojewódzkiego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego.

 DR INŻ. JOANNA ONUCH, KIEROWNIK DZIAŁU DS. AGROTECHNIKI, DEPARTAMENT SUROWCOWY KSC S.A.

Proszę o przedstawienie gospodarstwa – jaki areal obejmuje, jaka jest struktura zasiewów, jaki udział w strukturze zasiewów stanowią buraki?

Moje gospodarstwo jest typowo rodzinne, pracujemy w nim razem z synem. Gospodarujemy na areale ok. 80 ha. W strukturze zasiewów znajdują się rzepak, pszenica, buraki cukrowe i kukurydza oraz użytki zielone na zabezpieczenie pasz dla bydła. W gospodarstwie znajduje się 30 szt. krów dojnych oraz ok. 30 szt. młodzieży, wydajność od jednej krowy laktacyjnej wynosi 10 000 l mleka. Buraki w strukturze zasiewów gospodarstwa stanowią ok. 20%

Jakie plony buraka cukrowego osiąga Pan w ostatnich latach i jak ocenia Pan stabilność plonowania buraków na tle innych upraw?

Średni plon kontraktacyjny z ostatnich 5 lat wynosi w moim gospodarstwie ok. 70 ton/ha. Wysokość polaryzacji zależna jest od roku, w latach wcześniejszych polaryzacja wahała się w granicach 18%. Niestety, ubiegły rok był tragiczny pod względem zawartości cukru w korzeniach, nie tylko u mnie, ale i u innych Plantatorów, co odbiło się na końcowej cenie buraka oraz nastrojach wśród Plantatorów. Bardzo niska polaryzacja, pomimo uzyskanego wyższego plonu rzeczywistego w porównaniu z plonem kontraktacyjnym, nie pozwoliła na wywiązanie się z zapisów umowy kontraktacyjnej. Myślę, że ten rok będzie lepszy.

Na jakich glebach Pan gospodaruje i na co należy zwrócić szczególną uwagę, by je odpowiednio przygotować pod uprawę buraka?

Większość gleb w moim gospodarstwie należy do III klasy bonitacyjnej, niewielka część do klasy IV. Są to gleby lessowe, typowe dla Lubelszczyzny. Pola znajdujące się w gospodarstwie charakteryzuje duża mozaikowość gleb pyłowych z rędzinami, które wymagają szczególnego sposobu pracy, zwłaszcza wykonywania zabiegów w optymalnej wilgotności,

aby nie popsuć struktury gleby. Przy utrzymaniu odpowiedniego odczynu z tych gleb można uzyskać dość dobre plony.

Jak wygląda nawożenie buraków w Pańskim gospodarstwie? Czy regularnie bada Pan odczyn gleby i zawartość składników pokarmowych w glebie?

Odczyn gleby pod rośliny uprawiane w gospodarstwie jest uregulowany – waha się w granicach 6,8–7,0 pH. Na stanowiskach pod buraki co dwa lata wykonywane jest wapnowanie uzupełniające, które ma na celu utrzymanie odczynu gleby na stałym poziomie. W gospodarstwie stosowane jest nawożenie organiczne i mineralne. Nawożenie organiczne obejmuje obornik, który pozyskiwany jest w gospodarstwie dzięki prowadzonej hodowli bydła. Pozwala on na utrzymanie zawartości próchnicy, wprowadzenie niezbędnej dawki mikroelementów, poprawę struktury gleby i regulację stosunków wodno-powietrznych, co jest szczególnie istotne zarówno w lata suche, jak i mokre. Nawożenie mineralne stanowiska pod buraki obejmuje fosfor i potas rozsiewany jesienią oraz azot wysiewany na wiosnę. Azot stosowany jest w dwu dawkach – pierwsza przed siewem w ilości 100 kg N/ha w postaci saletrazaku z magnezem, druga po wschodach roślin, najpóźniej do końca maja, w ilości takiej, aby nie przekroczyć łącznie 140–150 kg N/ha.

Czy stosuje Pan międzyplony w uprawie buraka cukrowego?

Co roku na części pól wprowadzany jest poplon ścierniskowy, który zbierany jest jesienią i wykorzystywany jako sianokiszonka na paszę dla znajdujących się w gospodarstwie zwierząt. Przed uprawą buraka cukrowego nie stosuję międzyplonów pozostawianych na zimę, gdyż w lata suche nadmiernie wykorzystywały one wodę glebową, co niekorzystnie odbijało się na kondycji roślin na plantacji buraka.

Jak wygląda park maszynowy w Pańskim gospodarstwie? Czy umożliwia samodzielną obsługę niezbędnych prac, czy korzysta Pan ze specjalistycznych usług?

Park maszynowy jest dość bogaty, gospodarstwo jest wyposażone w ciągniki, przyczepy, kombajn i maszyny do podstawowej uprawy gleby, tj. siewnik i agregaty. Umożliwia przeprowadzenie wszystkich prac polowych we własnym zakresie, poza zbiorem buraków, który wykonywany jest przez usługodawcę.

Proszę w kilku słowach powiedzieć, jakie zagrożenia pojawiają się na plantacjach buraka cukrowego w okresie wegetacji.

Na plantacjach w naszym rejonie wiosną pojawia się zagrożenie ze strony szarka komośnika. Co prawda w tym roku zagrożenie ze strony tego szkodnika było mniejsze, ale w ostatnich latach zniszczenia były tak duże, że dochodziło do licznych przesiewów plantacji.

W okresie wschodów buraka odczuwalne jest także ograniczone stosowanie zapraw neonikotynoidowych. Plantacje, na których wysiane są nasiona niezaprawione, narażone są na wczesne, bo już w fazie liścieni i pierwszych par liści, uszkodzenia powodowane przez szkodniki, głównie śmietkę, mszyce oraz pchełki. Szczególnie niebezpieczne jest zerowanie mszyc, które są wektorem wirusa żółtaczki buraka cukrowego. Brak zapraw insektycydowych przyczynia się do konieczności wykonywania zabiegów ochronnych już od najwcześniejszych faz rozwojowych roślin, co zwiększa koszty ponoszone na ochronę plantacji.

Czy występują na Pańskich plantacjach jakieś szczególnie uciążliwe chwasty, do których zwalczania trzeba zastosować szczególne rozwiązania herbicydowe?

We wszystkich uprawach w płodozmianie stosuję skuteczne rozwiązania herbicydowe, dzięki czemu na plantacji buraka cukrowego chwasty uciążliwe czy wieloletnie nie występują. Przypnę jednak, że w ochronie plantacji buraka występowanie na polach

FOTOGRAFIA 1
Pan Wojciech Kałużny

komosy białej wymaga zachowania rygoru technologicznego, aby w optymalnym czasie i odpowiednimi środkami skutecznie zwalczyć ten gatunek.

Dbam także o usuwanie pośpiechów, o ile takie się pojawiają, w trakcie okresu wegetacji, aby nie dopuścić do osypania nasion i wykluczyć występowanie w kolejnych latach burakochwastów na polach.

Czy pojawiają się inne zagrożenia na plantacjach?

Dużym zagrożeniem plantacji w rejonie południowo-wschodnim jest zwiększające się w ostatnich latach nasilenie chwościka buraka. W tym przypadku w skutecznej ochronie plantacji najważniejszy jest odpowiedni termin wykonania zabiegów, zwłaszcza zabiegu pierwszego. Dlatego niezmiernie istotne jest prowadzenie stałego monitoringu plantacji i obserwowanie warunków atmosferycznych, zarówno aktualnie panujących, jak i prognozowanych. Z mojego doświadczenia wynika, że najlepiej wykonać zabieg profilaktycznie, a więc tuż przed wystąpieniem objawów na plantacji, w warunkach zagrożenia potwierdzonych prowadzonym monitoringiem (SMS z Cukrowni). Jeśli pierwszy zabieg wykonany będzie za późno, to kolejne zabiegi

nie będą już tak skuteczne. Znam przypadki, gdzie na plantacjach w tym roku wykonano po cztery zabiegi ochronne i uważam, że jest to wynikiem spóźnienia pierwszego zabiegu. Na swojej plantacji wykonałem w tym roku dwa zabiegi fungicydowe i, jak widzieliśmy, plantacja jest zielona.

Jak wygląda strategia ochrony przed szkodnikami i chorobami w Pańskim gospodarstwie? Co stanowi największą trudność?

Największym zagrożeniem w ochronie plantacji buraka cukrowego jest stale zmniejszająca się ilość dostępnych środków ochrony roślin oraz uchwycenie właściwego terminu ochrony, zarówno podczas wykonywania zabiegów herbicydowych, jak i fungicydowych czy insektycydowych, do czego niezbędny jest stały monitoring plantacji.

Jakie błędy, Pańskim zdaniem, mogą popełniać Plantatorzy w uprawie buraka?

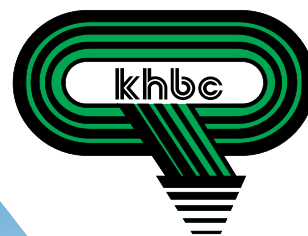
Każdy rok jest inny, potrzeba bardzo dobrej znajomości pola i warunków lokalnych, aby dobrze przygotować stanowisko i wykonać odpowiedni do panujących wiosną warunków siew nasion.

Uważam, że błędem w prowadzonej ochronie plantacji, czy to herbicydowej, czy fungicydowej, może być niewłaściwe przygotowanie roztworu cieczy roboczej. Mam tu na myśli jakość wody wykorzystywanej do przygotowania cieczy roboczej do oprysku. W swoim gospodarstwie do oprysków stosuję wodę deszczówkę, a jeśli jest jej zbyt mało, to uzupełniam wodą, która nie jest deszczówką, ale po wcześniejszym rozproszaniu środków ochrony roślin. Stosuję też kondycjonery wody oraz adiuwanty w celu poprawy skuteczności działania stosowanych środków ochrony roślin na plantacji. Mam w gospodarstwie dwa duże zbiorniki na deszczówkę, dzięki którym mogę zgromadzić 8000 litrów wody opadowej.

Co jest Pańskim zdaniem aktualnie największym wyzwaniem w uprawie buraka?

Burak jest uprawą wymagającą, o dużych nakładach zarówno pod kątem zaangażowania plantatora, jak i pod względem ponoszonych w procesie produkcji kosztów. Ceny, które zostały wynegocjowane z KSC w ubiegłym roku, wydawały się na tamten moment satysfakcjonujące, ale wzrastający w ostatnim czasie koszt środków produkcji rolniczej (nawozów, środ-

NASZE SŁODKIE ODMIANY

Nowość

JANULKA +N

Nowość

TRADYCJA +CR

MAZOVIA +CR

JANTAR

JAROMIR +CR

KUJAVIA

JADEIT

FANTAZJA +CR

OFERUJEMY RÓWNIEŻ:

NASIONA SOI

NASIONA PROSA

NASIONA SORGO

**KUTNOWSKA HODOWLA
BURAKA CUKROWEGO SP. Z O.O.**
Straszków 12, 62-650 Kłodawa
tel.: +48 63 273 08 09
e-mail: straskow@khbc.pl
www.khbc.pl

PRZEDSIĘBIORSTWO
FAIR PLAY

ZAKŁAD NASIENNY
KUTNO

ków ochrony roślin) stawia opłacalność uprawy pod znakiem zapytania, zwłaszcza w gospodarstwach o niższych plonach. Część plantatorów, ze względu na to, że jest to uprawa bardzo wymagająca i zależna od pogody, czego dowodem były niskie wyniki polaryzacji w ubiegłym roku, nie tylko w Polsce, ale i całej Europie, rozważa zmniejszenie areálu lub całkowite zaprzestanie uprawy buraka cukrowego. Niemniej jednak należy pamiętać, że prawidłowy płodozmian wymaga wprowadzania różnych gatunków roślin na pole. Inne gatunki roślin uprawnych można uprawiać w mniejszej lub większej ilości, ale w przypadku buraka cukrowego należy mieć świadomość, że jeśli my, Plantatorzy, zaprzestaniemy uprawy buraka cukrowego, zmniejszeniu może ulec ilość cukrowni i trudno będzie do tej uprawy wrócić. Doświadczając tego inne rejony kraju, gdzie cukrowni nie ma, a rolnicy chcieliby uprawiać buraki cukrowe.

Reprezentuje Pan środowisko Producentów buraka cukrowego i pełni Pan funkcję Prezesa Wojewódzkiego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego. Jak ocenia Pan współpracę KSC S.A. z Plantatorami?

Jeśli chodzi o współpracę KSC z Plantatorami, uważam, że jest to współpraca na płaszczyźnie partnerskiej. Uważam, że Spółka czuje problemy Plantatorów, jak również większość Plantatorów zna realia rynku cukru i kosztów przerobu surowca. Świadczy o tym chociażby cena surowca, jaką przedstawiciele ZPBC wynegocjowali z KSC, jest to najwyższa cena w kraju,

jaką otrzymują plantatorzy buraka cukrowego. Uważam, że Spółka wychodzi naprzeciw oczekiwaniom Plantatorów, na tyle, na ile jest to możliwe w panujących warunkach rynkowych. Jako Plantatorzy mamy zawarte porozumienie branżowe, a w czerwcu 2021 roku zostały uzgodnione zmiany w „Instrukcji odbioru buraków cukrowych” obowiązującej w Spółce. Wybór odmian, a także negocjacje cen nasion odbywają się transparentnie, przy udziale przedstawicieli wszystkich związków plantatorów buraka cukrowego działających przy KSC.

Czy Spółka wspiera Plantatorów w przypadku wystąpienia niecodziennych warunków atmosferycznych, które mogą doprowadzić do zniszczenia zasiewów wiosną lub uniemożliwić zbiór jesienią?

Tak, w szczególnie trudnych warunkach Spółka wspiera Plantatorów. W bieżącym roku został uruchomiony program wsparcia w ochronie plantacji przed szlakiem komośnikiem, który objął obszary zagrożenia zniszczeniem plantacji przed tym szkodnikiem. Dodatkowo wsparcie wiosną tego roku skierowane było do Plantatorów również ze względu na konieczność wykonania przesiewów plantacji, które spowodowane były niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi panującymi w okresie wschodów, takimi jak niskie temperatury, przymrozki, duża ilość opadów i wywołane tym zamulenia plantacji, silny wiatr i zasypywanie lub wycinanie siewek na plantacji w wyniku erozji wietrznej. Koszt nasion na przesiewy pokryty został

z Programu Pomocowego dla Plantatorów Buraków Cukrowych, w ramach którego gromadzone są środki pochodzące ze składek dwóch stron – Plantatorów i Spółki.

Należy także wspomnieć, że w ubiegłym roku mimo wielu przypadków, w których nie doszło do wywiązania się Plantatorów z warunków umów kontraktacyjnych, kary umowne nie były naliczane. Dodatkowo w trakcie poprzedniej kampanii w porozumieniu ze ZPBC przeprowadzono badania porównawcze miazgi na wysokość polaryzacji, których wyniki potwierdziły poprawność wykonywanych oznaczeń w laboratoriach surowcowych Oddziałów.

Zarówno branża cukrownicza, jak i związana z nią uprawa buraka znajduje się aktualnie w czasie istotnych przemian. Jakie szanse, zagrożenia dostrzega Pan dla uprawy buraka i dla Plantatorów?

Zagrożenia są duże, gdyż jak wspomniałem wcześniej, jest to uprawa bardzo wymagająca zarówno zaangażowania ze strony Plantatora, jak i dużego nakładu kosztów. Dodatkowo w ostatnim czasie powstała duża konkurencyjność ze strony innych upraw pod względem nakładów, jak i końcowej ceny uzyskiwanej za surowiec. Jednak, co ważne, dochodowość uprawy buraka cukrowego poprawiają dopłaty, które są przewidziane do 2027 roku w większej niż dotychczas łącznej kwocie.

Miejmy nadzieję, że ten rok będzie dobry, a plony i polaryzacja będą satysfakcjonujące.

Badania sprawdzające prawidłowość wykonywania analiz w laboratoriach surowcowych cukrowni

DR INŻ. JOANNA ONUCH, KIEROWNIK DZIAŁU DS. AGROTECHNIKI, DEPARTAMENT SUROWCOWY KSC S.A.

W okresie 14.09 – 7.10.2021 w Oddziałach KSC przeprowadzono badania sprawdzające prawidłowość wykonywania analiz

w laboratoriach surowcowych cukrowni. Wyniki uzyskane w niezależnym laboratorium potwierdziły prawidłowość określania polaryzacji w korzeniach buraka.

Po rozpoczęciu przez Krajową Spółkę Cukrową S.A. kampanii 2021/2022, zgodnie z obowiązującą od 8.06.2021 r. „Instrukcją odbioru buraków cukrowych”, w laboratoriach surowcowych wszystkich Oddziałów Spółki przeprowadzono kontrolę prawidłowości oznaczania cukru w dostarczanych do przerobu korzeniach buraka cukrowego. Analizy sprawdzające przeprowadzono w okresie pierw-

szej dekady po rozpoczęciu kampanii przez dany Oddział, w obecności przedstawicieli ZPBC. Wysockość polaryzacji określono w pobranych losowo próbach korzeni w laboratoriach surowcowych Oddziałów Spółki. Następnie z tej samej miazgi korzeni pobrano i zamrożono próby do badań porównawczych. Próby te, odpowiednio zabezpieczone przed rozmrożeniem, zostały przekazane do badań w niezależnym laboratorium w celu określenia ich polaryzacji zgodnie z normami ICUMSA stosowanymi w przemyśle cukrowniczym. W próbach zamrożonej miazgi pozostawionych w Oddziale oraz dostarczonych do niezależnego laboratorium wykonano ponowną ocenę zawartości cukru według tej samej metody. Wyniki przeprowadzonych badań porównawczych potwierdziły właściwe określenie

polaryzacji w laboratoriach surowcowych Oddziałów KSC S.A. Zgodnie z „Instrukcją odbioru buraków cukrowych” wyniki analiz, a tym samym poprawność pracy laboratorium na Linii Oceny Surowca uznaje się za zadowalającą, jeżeli różnica ze średnich wyników analiz pomiędzy próbami wykonanymi w dniu pobrania i wynikami z zamrożonych prób wykonanymi w laboratorium zewnętrznym oraz laboratorium surowcowym nie przekracza 0,5 p.p. Szczegółowe wyniki zostały przedstawione przedstawicielom Związków Plantatorów Buraka Cukrowego.

Średnia polaryzacja skupowa buraków od początku kampanii 2021/2022 w KSC S.A. na dzień 15.11.2021 wynosi 17,04%, w roku ubiegłym w tym samym okresie średnia dla Spółki polaryzacja wynosiła 14,90%.

Twoje przesyłki zawsze na prostej!

**W CAŁEJ
EUROPIE**

W CAŁEJ POLSCE

**Krajowa Przesyłka Paletowa
Międzynarodowa Przesyłka Paletowa
Magazynowanie**

NOWOŚĆ

Bezpośrednie połączenia na kierunkach:

 Czechy **Słowacja** **Litwa** **Łotwa** **Estonia**

- atrakcyjne stawki
- dogodne czasy dostaw
- regularny serwis

Poczta Polska

Sprawdź na: poczta-polska.pl/przesylkapaletowa

Kilka uwag dotyczących zbioru buraków cukrowych

Trwają wykopki. Przypominamy, na co w ich trakcie zwrócić uwagę, by buraki cukrowe dostarczane do punktów były wolne od nadmiernych uszkodzeń, a także zanieczyszczeń. Zyskają na tym nie tylko Plantatorzy, lecz także nasi Klienci.

 SZYMON SIMIŃSKI, AGROTECHNIK | DZIAŁ DS. AGROTECHNIKI, DEPARTAMENT SUROWCOWY KSC S.A.

W pierwszej dekadzie września w Krajowej Spółce Cukrowej S.A. rozpoczęto kolejną kampanię cukrowniczą. Na plantacjach trwają wykopki buraków. Aktualne warunki zbioru buraków na stracie kampanii są optymalne za sprawą opadów, których nie brakowało w sierpniu. Gleba nie jest nadmiernie przesuszona, dzięki czemu kombajny nie powinny powodować nadmiernych uszkodzeń. Plantatorzy w znakomitej większości zlecają zbiór korzeni, doczyszczanie i transport usługodawcom w drodze uzgodnień z Cukrownią lub indywidualnych zleceń. Firmy świadczące usługowy zbiór i doczyszczanie buraków cukrowych dysponują maszynami kilku producentów, które w zależności od firmy oraz modelu różnią się w konstrukcji. Niezależnie jednak od tego, Plantator powinien kontrolować przebieg zbioru korzeni na swojej plantacji.

Wykopki są zwieńczeniem pracy i uwagi Plantatora przeznaczonej na plantację buraka w całym

okresie wegetacyjnym. Na obsadę i uzyskiwany plon wpływ mają prawidłowe przygotowanie pola (zbiór kamieni, odpowiednie doprawienie gleby), optymalny siew (utrzymanie prawidłowej głębokości, gęstości siewu i rozstawu międzyrzędzi), skuteczna redukcja zachwaszczenia i zapobieganie rozprzestrzenianiu się chwastów na plantacji. A plantacja bez chwastów, o korzeniach równej wielkości i zdrowych liściach umożliwia zminimalizowanie strat, jakie mogą powstać podczas zbioru.

Straty powstające w trakcie zbioru mogą być powierzchniowe – obejmują zbyt wysokie, niskie lub skośne ogłowienie korzeni, oraz wgłębne – buraki niewykorane, zgniecione, obłamane.

Konsekwencją wcześniejszych zaniedbań agrotechnicznych mogą być zanieczyszczenia pojawiające się podczas zbioru korzeni. Zanieczyszczenia mogą wystąpić w postaci składników mineralnych (mineralne części gleby, kamienie i inne zanieczyszczenia twarde) oraz zanieczyszczeń organicznych (liście i główki korzeni lub ich części, fragmenty roślin innych niż buraki).

Poniżej przedstawiono kilka prostych czynności, jakie można wykonać bezpośrednio przed zbiorem oraz w trakcie pracy kombajnu na polu, które mogą przyczynić się do zmniejszenia strat plonu:

- **przed zbiorem w miarę możliwości usunięcie zachwaszczenia oraz kamieni**

Zachwaszczenie wtórne plantacji składa się z wyrosniętych roślin o zdrewniałych łodygach, które powodują wzrost zanieczyszczeń i utrudniają krojenie surowca (szczególnie: samosiewy rzepaku, szarłat, bylica, komosa). Natomiast kamienie, które dostają się pod heder maszyny, przyczyniają się do uszkodzania sąsiednich buraków i mogą uszkadzać elementy robocze kombajnu.

- **wskazanie operatorowi miejsca, w którym powinien rozpocząć pracę**

Określenie szerokości poprzeczniaka i wykopki zgodne z kierunkiem siewu na polu ograniczają zagniatanie buraków i ułatwiają prowadzenie kombajnu w rzędach.

• wizualna kontrola stanu hederu kombajnu

Weryfikacja stanu i naostrenia elementów wyorywających (koła kopiące/lemieszce) oraz stanu elementów w ogławiaczu/odliściaczu i w poszczególnych sekcjach. Poszukiwanie ewentualnych odkształceń lub uszkodzeń w konstrukcji elementów roboczych.

• kontrola prawidłowego ustawienia wysokości ogłowiecia buraków

Prawidłowa wysokość ogłowiecia buraka to poziom okółka pierwszych żywych liści. Przesunięcie poziomu ogłowiecia tylko o ± 1 cm wiąże się ze stratą plonu na poziomie 5–9%.

• kontrola prędkości roboczej kombajnu

Zbyt duża prędkość przejazdu uniemożliwia prawidłowe zagłębienie elementów wyorywających, przez co buraki są uszkodzane i oblamywane, ponadto spada jakość doczyszczania korzeni ze względu na ograniczony czas reakcji elementów roboczych.

• wskazanie miejsca właściwego do usypiania pryzmy

Lokalizacja pryzmy powinna umożliwiać dobry dostęp dla doczyszczarki oraz sprawny i bezpieczny odbiór surowca transportem ciężarowym. Preferowane jest miejsce utwardzone oraz usypywanie pryzmy o właściwych proporcjach dostosowanych do szerokości stołu doczyszczarki.

Uwagi do kopania powinny być zgłaszane w trakcie, a nie jak to często bywa – po zakończeniu usługi. Powinniśmy udzielić operatorowi podstawowych informacji o plantacji oraz przyjrzeć się glebie i pozostałościom buraków po przejeździe maszyny.

I. Doczyszczanie i transport korzeni

Zgodnie z zapisami umowy, w przypadku gdy „transport buraków do miejsca odbioru organizowany jest przez Producenta Cukru”, Plantator zobowiązany jest uzgodnić z Producentem Cukru miejsce gromadzenia buraków przed załadunkiem na pojazdy transportowe. Miejsce gromadzenia buraków powinno być tak wybrane, aby przy posiadanej do dyspozycji Producenta Cukru technice załadunku, doczyszczania i transportu możliwe było odebranie buraków w każdym czasie, niezależnie od warunków atmosferycznych oraz jakichkolwiek innych okoliczności zewnętrznych.

W przypadku gdy możliwość wstępnego doczyszczania i załadunku korzeni jest nadmiernie utrudniona, należy uzgodnić dogodny termin odbioru surowca.

Podczas wybierania miejsca pod składowanie buraków szczególną uwagę należy zwrócić na swobodny dojazd do pryzmy i wyjazd transportów buraków w każdych warunkach pogodowych oraz na usprawnienie procesu doczyszczania surowca i załadunku pojazdów wysokotonażowych. Prawidłowo wybrane miejsce pod pryzmę to:

- teren lekko wzniesiony z możliwością odprowadzenia nadmiaru wody (unikamy miejsc zagłębionych i podmokłych);
- miejsce wyrównane, bez zagłębień i kolein (zastoiska wodne utrudniają oddzielenie zanieczyszczeń w czasie załadunku);

- ziemia pod pryzmą luźna (ułatwia to podbieranie buraków, bez powodowania uszkodzeń);
- bezpieczne w przypadku dróg o większym natężeniu ruchu miejsce postoju pojazdów podczas ich załadunku (wolne od drzew, słupów i trakcji elektrycznej).

Ponadto szerokość pryzmy nie powinna przekraczać szerokości roboczej ładowarki.

II. Okrywanie i pielęgnacja pryzm

W przypadku gdy odbiór surowca przypada w miesiącach zimowych, korzenie buraka cukrowego w pryzmach muszą być zabezpieczane przed niskimi temperaturami i złymi warunkami atmosferycznymi. Plantatorzy są informowani przez służby surowcowe o możliwości okrycia pryzmy specjalną agrowłókniną. Prawidłowe okrycie stabilizuje temperaturę wewnątrz pryzmy, zabezpiecza przed opadami atmosferycznymi i chroni korzenie przed nadmierną utratą wody. Istotną kwestią jest jakość korzeni przeznaczonych do przechowywania.

Planując okrywanie pryzmy, należy zwrócić uwagę na to, czy buraki są:

- w pełnej dojrzałości technologicznej;
- zdrowe;
- prawidłowo ogłowione;
- nieuszkodzone mechanicznie;
- minimalnie zanieczyszczone ziemią, wolne od liści oraz chwastów;
- nieprzemarznięte.

Należy podkreślić, że pielęgnacja nie ogranicza się tylko do okrywania buraków, lecz także do ich odkrywania, gdy wzrost temperatury powietrza mógłby prowadzić do zagrzewania się surowca wewnątrz pryzmy. W takich przypadkach należy umożliwić odprowadzenie nadmiaru ciepła z pryzmy.

FOTOGRAFIA 1

Prawidłowo zlokalizowana pryzma

FOTOGRAFIA 2

Okrywanie pryzm agrowłókniną

FOTOGRAFIA 3

Surowiec nienadający się do okrywania agrowłókniną

Nawożenie opłacalne dla plantatora i bezpieczne dla środowiska

Podstawowym celem nawożenia buraka cukrowego jest maksymalizacja plonu cukru, a nie korzeni. Wysokie i stabilne plony o dobrej jakości uzyskuje się na stanowiskach o prawidłowym odczynie, zasobnych w składniki pokarmowe i umiarkowanym nawożeniu azotem.

 DR INŻ. DARIUSZ GÓRSKI, INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN – PIB TSD W TORUNIU

W przyrodzie wszystko ma swój czas, dotyczy to także nawożenia. Okres jesienny to ostateczny moment na regulację odczynu. Zabieg ten ma zawsze pierwszeństwo przed nawożeniem. W warunkach nadmiernego zakwaszenia nawet najbardziej wyrafinowane nawożenie nie będzie efektywne. Według danych GUS (2020) w latach 2016–2019 udział użytków rolnych o potrzebach wapnowania z przedziału „konieczne”

i „potrzebne” wyniósł 35 proc. Z danych tych wynika, że aktualnie ponad jedna trzecia gleb w Polsce podlega degradacji z powodu ich nadmiernego zakwaszenia. Gdyby do tej puli dodać jeszcze klasę potrzeb wapnowania „wskazane”, udział stanowisk zagrożonych postępującą degradacją z powodu wadliwego odczynu wzrósłby do 52 proc.

Burak cukrowy wymaga stanowisk o wysokim odczynie. Wartość graniczna zależy od wielkości kompleksu sorpcyjnego i dla gleb lekkich wynosi 5,6, średnich 6,1, natomiast ciężkich 6,6 (tabela 1).

Odczyn decyduje o kierunku przebiegu wielu kluczowych zjawisk zachodzących w glebie. Wpływa na aktywność mikroorganizmów, tempo procesów mineralizacji i humifikacji materii organicznej, zawartość próchnicy oraz dostępność składników pokarmowych. Większość makroskładników jest najlepiej przyswajalna w zakresie pH 6,0–7,2, natomiast

FOTOGRAFIA 1

Regulacja odczynu gleby ma pierwszeństwo przed nawożeniem

M^oC na polu

mikroskładników w zakresie 5,5–6,5. Wyjątek stanowi molibden, który preferuje środowisko zasadowe. Wśród składników podstawowych najbardziej wrażliwy na odczyn jest fosfor.

Każda gleba ma swój własny, optymalny dla niej zakres pH, który mieści się w przedziale ograniczonych potrzeb wapnowania. Przewapnowanie jest równie, a nawet bardziej niekorzystne dla właściwości gleby niż jej nadmierne zakwaszenie. Dawka wapna zależy głównie od odczynu oraz kategorii gleby. Im niższe pH i cięższa gleba, tym większe są potrzeby wapnowania (tabela 2). W sytuacji bardzo silnego zakwaszenia zabieg zaleca się rozłożyć na dwa etapy w odstępie dwuletnim.

Należy pamiętać, że aby wapno mogło przereagować z glebą, nawet to o reaktywności bliskiej 100 proc., potrzeba co najmniej kilku miesięcy.

Zwrócić uwagę na magnez

Przy okazji wapnowania warto uzupełnić zasobność gleby w magnez. Jego rola w kształtowaniu plonu i jakości korzeni często nie jest dostatecznie doceniana. Magnez zajmuje centralne miejsce w chlorofilu, w którym zachodzi fotosynteza. Jak wiadomo, proces ten napędza wszystkie funkcje życiowe roślin od przemian energetycznych po syntezę związków organicznych, w tym węglowodanów, białek i tłuszczów. Stymuluje wzrost korzeni oraz zwiększa wykorzystanie azotu. W fazie wegetatywnej wraz z potasem odpowiada za transport asymilatów z liści do korzeni, a w okresie dojrzewania do organów spichrzowych. Ponadto poprawia ogólną kondycję roślin oraz odporność na stres środowiskowy.

Niedobór magnezu występuje najczęściej w glebach lekkich i kwaśnych, z których jest bardzo łatwo wymywany. W sytuacji konieczności regulacji odczynu i jednocześnie niskiej zasobności gleby od 30 do 50 proc. zalecanej dawki CaO należy zastosować w postaci wapna magnezowego. Jest to najtańsze źródło tego składnika. Trzeba jednak mieć na uwadze, że magnez z wapna dolomitowego uwalniany jest bardzo wolno i przez długi czas po zabiegu może być niedostępny dla roślin. Dlatego zaleca się dodatkowo nawożenie przedsiewnie kizerytem. Nawóz ten zawiera 15 proc. Mg i 20 proc. S w formach bardzo łatwo dostępnych dla roślin. W trakcie wegetacji wskazane jest także 2-krotne dokarmianie dolistne 5-procentowym roztworem siedmiowodnego siarczanu magnezu.

Fosfor i potas jesienią

W okresie jesiennym priorytetowe są te składniki, których korekta nawozowa wiosną przed siewem jest możliwa, ale mało efektywna. Chodzi głównie o fosfor i potas.

Fosfor decyduje o gospodarce energetycznej rośliny oraz o dynamice wzrostu systemu korzeniowego. Tym samym wpływa pośrednio na tempo pobierania wody i składników pokarmowych, co jest warunkiem dobrego odżywienia roślin, szczególnie we wczesnych fazach rozwoju. Wykazuje wyjątkowo małą mobilność w glebie. Jego dostępność silnie zależy od odczynu. Najlepszą przyswajalność stwierdza się w zakresie pH 5,5–7,0. Poza tym przedziałem ulega szybko sorpcji chemicznej do form niedostępnych dla roślin. Porusza się w kierunku korzeni na zasadzie dyfuzji, a intensywność tego procesu szybko maleje wraz ze spadkiem wilgotności i temperatury gleby. Jest pobierany aktywnie, dlatego proces ten zależy od energii pochodzącej z oddychania, na którego intensywność ma z kolei wpływ temperatura i dostępność węglowodanów powstających podczas fotosyntezy. Biorąc pod uwagę wszystkie te przesłanki, można zrozumieć, dlaczego wykorzystanie fosforu z nawozów, nawet w warunkach optymalnych, jest bardzo niskie i nie przekracza 30 proc. Przy okazji warto przypomnieć, że jest to najdroższy składnik w nawozach. Ze względu na opisane wyżej specyficzne właściwości, niezależnie od stanowiska, fosfor należy stosować doglebowo. Wymaga równomiernego wymieszania w całej warstwie ornej, co zapewniają uprawki przedsiewne i orka zimowa.

Znaczenie potasu dla buraka jest nie do przecenienia. Spośród wszystkich niezbędnych pierwiastków odżywczych pobierany jest w największych ilościach (5,4 kg K/t korzeni). Zwiększa wykorzystanie azotu, głównego składnika plonotwórczego. Reguluje gospodarkę wodną, podnosi tolerancję na suszę oraz zdrowotność roślin. Jest bardziej mobilny niż fosfor. Jednak w stanowiskach średnich i ciężkich przemieszcza się wolno, dlatego w tych warunkach również powinien zostać mechanicznie wymieszany w całej warstwie ornej. Z kolei w glebach lekkich jest słabo wiązany przez kompleks sorpcyjny i może zostać łatwo wymyty poza zasięg korzeni. W tym przypadku zaleca się podział dawki na przedsiewną i pogłówną w proporcji odpowiednio 2/3 i 1/3. W sytuacji spodziewanego niedoboru wody lub cyklicznych susz występujących na danym terenie, również i tutaj wskazane jest 100 proc. potasu zastosować jesienią.

SMART GLADIATA KWS

- Najlepsza w uprawie CONVISO® SMART na polach produkcyjnych
- Niezrównana w zwalczaniu samosiewów rzepaku oraz rdestów
- Zwalcza burakochwasty odmian tradycyjnych

CONVISO® jest zarejestrowanym znakiem towarowym firmy Bayer

www.kws.pl

SIEJEMY
PRZYSZŁOŚĆ
OD 1856

Zasada jest prosta. Składniki z nawozów, żeby mogły zostać pobrane przez rośliny, muszą znajdować się w warstwie wilgotnej i w strefie zasięgu korzeni. Zastosowane powierzchniowo lub płytko wymieszane z glebą potrzebują czasu, aby przemieścić się na odpowiednią głębokość. Wierzchnia warstwa roli szybko przesyca i dlatego pierwiastki mało mobilne w niej zawarte w warunkach braku obfitych opadów nie będą dostępne dla roślin.

Dawki P i K dostosowane do zasobności gleby

W praktyce nawozowej w płodozmianach z burakiem cukrowym zaleca się, aby utrzymać zawartość fosforu i potasu w glebie na poziomie wysokim. W takich warunkach można liczyć na duże i stabilne plony, w znacznej mierze niezależne od warunków pogodowych. Warto pamiętać, że burak cukrowy w większym stopniu reaguje na zasobność gleby niż na bieżące nawożenie.

Przy zawartości bardzo niskiej i niskiej dawki nawozów obliczone na podstawie bilansu należy zwiększyć odpowiednio o 50 i 25 proc. w celu poprawy salda składników w glebie, natomiast wysokiej i bardzo wysokiej – ograniczyć odpowiednio o 25 i 50 proc., bez szkody dla żyzności gleby i wysokości plonów. W praktyce, aby podnieść poziom zasobności o 1 mg/100 g gleby, potrzeba ok. 30 kg składnika w nawozie. Odnośnie do fosforu wyróżnia się 5 klas zasobności od bardzo niskiej do bardzo wysokiej, natomiast dla potasu dodatkowym kryterium jest kategoria agronomiczna (tabela 3).

W obliczeniach potrzeb nawozowych można skorzystać z programów doradczych dostępnych online na stronie <https://www.iung.pl/programy-doradcze-online/>, aczkolwiek wyniki należy zawsze merytorycznie zinterpretować i odnieść do obowiązujących przepisów.

Nawożenie wiosenne

Wiosną odczyn gleby powinien być już doprowadzony do poziomu optymalnego dla danej kategorii. Wapnowanie w tym okresie na pewno nie usunie negatywnych skutków nadmiernego zakwaszenia. Tak zwany zabieg ratujący plon, w ilości 0,5–1,0 CaO/ha wykonany przedsięwzięcie, nawet w postaci wysoko reaktywnego nawozu, nic nie zmienia, a w warunkach niedostatku wody może nawet zaszkodzić.

Nawożenie uzupełniające (startowe) fosforem i potasem nie powinno przekraczać 30 proc. dawki całkowitej, w praktyce do 50 kg P₂O₅/ha i 100 kg K₂O/ha. Wyższe jest nieefektywne, a nawet szkodliwe. Do tego celu najlepiej wybrać nawóz wieloskładnikowy NPK (Mg, Na, S, B), w którym wszystkie składniki są bardzo dobrze rozpuszczalne w wodzie i przyswajalne dla roślin, co w okresie wiosennym ma priorytetowe znaczenie.

Nawozy należy wysiać wcześniej, co najmniej 2–3 tygodnie przed siewem, aby mogły przemieścić się w głąb gleby. Ma to o wiele większe znaczenie niż

w przypadku azotu. Spóźnione nawożenie to pewna redukcja plonów. Straty będą tym dotkliwsze, im większy wystąpi niedobór składników i niedostatek wody, co na wiosnę często się zdarza.

Ostrożnie z azotem

Efektywna technologia nawożenia buraka cukrowego azotem zapewnia szybkie zakrycie międzyrzędzi oraz właściwą relację między ulistnieniem a korzeniami. Przyrost biomasy liści powinien trwać maksymalnie do końca sierpnia, natomiast podczas zbiorów stosunek liści do korzeni wahać się w zakresie 0,6–0,8. Aby osiągnąć powyższy cel, azot mineralny w glebie powinien zostać wyczerpany do końca sierpnia, co zazwyczaj zbiega się czasowo z początkiem procesu intensywnego gromadzenia cukru w korzeniach. Od tej chwili głównym źródłem składnika powinien być jego zapas zakumulowany w liściach. Zatem objawy żółknięcia liści pod koniec wegetacji są jak najbardziej pożądanym symptomem, który świadczy o dojrzałości technologicznej korzeni.

Azot jest głównym składnikiem plonotwórczym. Determinuje wytworzenie odpowiednio dużej i sprawnej biomasy liści, dzięki której w procesie fotosyntezy powstają węglowodany gromadzone później w korzeniach. Niedożywienie azotem w pierwszej kolejności prowadzi do spowolnienia wzrostu roślin. W warunkach niedoboru powstaje mniej liści, są drobne, o wydłużonych ogonkach, barwy jasnozielonej do jasnożółtej. Chloroza obejmuje całą powierzchnię blaszki liściowej, włącznie z nerwami. Symptomy pojawiają się najpierw na liściach starszych, które wcześniej więdną i zamierają.

W praktyce jednak deficyt azotu na plantacjach buraka cukrowego jest rzadko spotykany. Żaden poważny plantator do tego nie dopuści. Zdecydowanie częściej obserwuje się sytuację przeciwną,

co prowadzi do szeregu negatywnych skutków. Zbyt wysoka dawka przedsięwzięcia azotu, szczególnie w formie amonowej, zmniejsza połowę zdolność wschodów oraz przyczynia się do wzrostu porażenia roślin przez zgorzel siewek. Natomiast spóźnione, a także przesadzone w stosunku do potrzeb roślin nawożenie pogłównie prowadzi do wytworzenia nadmiernej biomasy liści, co odbywa się najczęściej kosztem korzeni i zawartości cukru. W warunkach przenawożenia pod koniec wegetacji liście są nadal intensywnie zielone, natomiast korzenie małe, technologicznie niedojrzałe, o niskiej polaryzacji i wysokiej zawartości azotu α-aminowego. Taki surowiec źle przechowuje się w przyrmach, ponieważ wzrasta w nich intensywność oddychania i temperatura. Skutkuje to spadkiem masy korzeni i zawartości w nich cukru, a w skrajnych sytuacjach zachodzi gnienie surowca.

Wyznaczenie dawki azotu

Dokładne wyznaczenie dawki azotu jest bardzo trudne. Ilość dostępnego składnika w glebie zależy od wielu czynników, których plantator nie jest w stanie w pełni kontrolować. Do podstawowych z nich można zaliczyć zawartość próchnicy oraz przebieg temperatury i rozkład opadów w sezonie wegetacyjnym, które mają zasadniczy wpływ na tempo mineralizacji glebowej materii organicznej, w wyniku których uwalniany jest azot mineralny w zakresie 10–100 kg/ha.

Metoda kalkulacji dawki azotu w uprawach polowych, a zatem także dla buraka, została unormowana w rozporządzeniu, w skrócie zwanym „Programem azotanowym” (Dz.U. z dnia 12 lipca 2018 r. poz. 1339 oraz nowelizacja Dz.U. 12 lutego 2020 poz. 243). W tym celu należy przeprowadzić uproszczony bilans azotu według podanego algorytmu z wykorzysta-

TABELA 1

KATEGORIA AGRONOMICZNA GLEB I ODCZYN (PH)

Ocena potrzeb wapnowania	Bardzo lekka	Lekka	Średnia	Ciężka
	pH w 1 mol KCl			
Konieczne	do 4,0	do 4,5	do 5,0	do 5,5
Potrzebne	4,1–4,5	4,6–5,0	5,1–5,5	5,6–6,0
Wskazane	4,6–5,0	5,1–5,5	5,6–6,0	6,1–6,5
Ograniczone	5,1*–5,5	5,6*–6,0	6,1*–6,5	6,6*–7,0
Zbędne	od 5,6	od 6,1	od 6,6	od 7,1

* optymalne wartości pH dla kategorii agronomicznych gleb

Źródło: <http://iung.pl/dpr/wapnowanie1.html>

niem odpowiednich wielkości i wskaźników. Szczegółowe instrukcje oraz wszystkie potrzebne informacje zawarte są w przedmiotowym rozporządzeniu. W celu szybszego dotarcia do odpowiednich danych można skorzystać z linku <https://www.schr.gov.pl/index.php?c=article&id=35>. Ostatecznie należy odnieść wyniki obliczeń do warunków konkretnego pola. W algorytmie przyjęto szereg uśrednionych wskaźników, jak np. pobranie jednostkowe azotu, równoważniki azotowe, wykorzystanie azotu, które w rzeczywistości mogą znacznie odbiegać od podanych. Dlatego warto regularnie kontrolować stan plantacji i w razie potrzeby podejmować odpowiednie korekty, a nie trzymać się sztywno wyjściowych założeń. Trzeba pilnować, aby nie przekroczyć dawki azotu zawartej w planie nawozowym lub maksymalnej dawki azotu działającego ze wszystkich źródeł w sytuacji, gdy plan nawozowy nie jest wymagany (180 kg N/ha).

Zasadniczo plantatorzy, szacując dawkę azotu, poza wytycznymi zawartymi w przepisach, kierują się własnym doświadczeniem, w myśl zasady, że „po owocu poznaje się drzewo”. W uproszczeniu można przyjąć, że efektywna dawka azotu na plantacjach wysokoplonujących ukierunkowana na maksymalizację plonu cukru nawożonych obornikiem wynosi 100–120 kg N/ha oraz 140–160 kg N/ha bez obornika. Jak wykazały liczne doświadczenia, dawki wyższe od podanych nie prowadziły do wzrostu plonu cukru, zatem były ekonomicznie nieuzasadnione.

Termin nawożenia azotem

Pierwszą część azotu najlepiej zastosować co najmniej kilka dni przed siewem. Umożliwi to częściowe przemieszczenie się składnika w profilu glebowym, co zmniejszy efekt zasolenia wierzchniej warstwy, a przez to nawóz nie będzie stanowił zagrożenia dla

kiełkujących nasion. Dawka pogłówna powinna być wysiana w fazie od 2 do 4 rozwiniętych par liści. Terminu nawożenia uzupełniającego nie należy odwlekać, gdyż azot wysiany zbyt późno będzie stymulował wzrost liści zamiast korzeni. Poza tym należy liczyć się ze spadkiem zawartości cukru w korzeniach oraz wzrostem koncentracji melasotworów.

Wielkość drugiej dawki azotu należy ograniczyć przy wystąpieniu silnych stresów środowiskowych. W sytuacji wadliwego odczynu, deficytu wody, złej struktury gleby, niedoboru składników pokarmowych – wykorzystanie azotu z nawozów jest bardzo niskie. W tych okolicznościach zwiększone nawożenie pogarsza tylko i tak trudne warunki życia roślin. Rosną niepotrzebnie koszty, a efekt plonotwórczy jest mizerny.

Biorąc pod uwagę bogatą ofertę rynkową, wydawać by się mogło, że nie jest łatwo wybrać odpowiedni nawóz azotowy. W praktyce jednak w grę wchodzi dwa podstawowe typy, mianowicie saletrzak oraz saletra amonowa, dostępne w licznych „wariacjach”. Różnice polegają głównie na dodatku składników drugorzędnych lub mikroskładników, na co warto zwrócić uwagę przy zakupie. Saletrzak jest bardzo dobrym rozwiązaniem do nawożenia przedsięwzięcia. Charakteryzuje się mniejszą zawartością azotu (27 proc.) oraz granulakami powlekanymi węglanem wapnia bądź dolomit. Dzięki otoczce węglanowej azot uwalnia się powoli, stąd też jego dostępność jest bardziej zsynchronizowana z rozwojem siewek, niż ma to miejsce w przypadku saletry amonowej.

Sód wspomaga działanie potasu

Burak cukrowy pobiera duże ilości sodu (1,6 kg Na/t korzeni) i reaguje korzystnie na obecność tego składnika w glebie. Plonotwórcze działanie sodu uwiadamia się szczególnie przy optymalnej koncentracji

potasu w glebie oraz w sezonach o niekorzystnym przebiegu pogody. W sytuacji stresu wodnego aparaty szparkowe roślin dobrze odżywionych sodem zamykają się szybciej niż u tych nawożonych tylko potasem, w wyniku czego straty wody są mniejsze. Stwierdzono także, że sód wpływa korzystnie na dynamikę wzrostu powierzchni liści oraz koncentrację w nich chlorofilu. Tym samym pośrednio zwiększa wydajność fotosyntezy. Wykazano również, że u roślin dobrze odżywionych sodem transport węglowodanów z liści do korzeni przebiega szybciej i sprawniej.

W nawożeniu buraka sodem należy kierować się zasadą, że jest on wskazanym dodatkiem do potasu. Prawidłowy stosunek K do Na powinien wynosić 3,5:1. Według tej relacji efektywna dawka sodu stanowi ok. 30 proc. dawki potasu. Pierwiastek ten w nadmiernych ilościach silnie zwiększa zasolenie oraz działa niekorzystnie na strukturę gleby. W praktyce nawozowej, spośród dostępnych nawozów warto wybierać te z dodatkiem sodu, np. Korn-Kali (40% K₂O, 6% MgO, 4% Na₂O, 12,5% SO₃).

Siarki może brakować

Według programu „Monitoring chemizmu gleb ornych Polski” w 2015 r. niską zawartość siarki siarczanowej, a tylko taka jest dostępna dla roślin, stwierdzono w 91,7 proc. monitorowanych profili glebowych. Jednocześnie obserwowany jest systematyczny spadek zawartości tego pierwiastka na przestrzeni lat, z 13,8 mg S-SO₄/kg w 1995 do 10,0 mg S-SO₄/kg w 2015 r., co może skutkować niedoborem składnika dla wrażliwych gatunków roślin. Niedobory siarki występują zwłaszcza na glebach lekkich, ubogich w próchnicę, przy braku obornika, położonych daleko od ośrodków przemysłowych, na polach z intensywną produkcją oraz w stanowiskach, gdzie uprawia się dużo roślin z rodziny kapustowatych.

Burak cukrowy wykazuje średnią wrażliwość na niedobór siarki, aczkolwiek potrzeby pokarmowe w stosunku do tego składnika są relatywnie wysokie (1,0 kg S/t korzeni). Nawożenie buraka siarką wykonuje się najczęściej przy okazji stosowania innych składników, głównie magnezu, ponieważ pierwiastki te często występują razem w nawozach. Na przykład 100 kg kizerytu zawiera 15 kg Mg i 20 kg S.

Siarka jest aktywatorem enzymów odpowiedzialnych za wydajność fotosyntezy, warunkuje wytworzenie dobrze rozwiniętego i głębokiego systemu korzeniowego, wspomaga odżywienie innymi składnikami, wpływa na wykorzystanie azotu oraz wzmacnia odporność roślin na choroby i szkodniki. Ponadto poprawia jakość plonów poprzez wzrost zawartości cukru i obniżenie niebiałkowych związków azotu, w tym azotu alfa-aminowego.

Przyjmuje się, że deficyt 1 kg siarki może skutkować niewykorzystaniem 10 kg azotu. Stąd też nie jest możliwe efektywne działanie azotu bez jednoczesnego dobrego zaopatrzenia roślin w siarkę.

TABELA 2

OCENA POTRZEB WAPNOWANIA

Kategoria agronomiczna gleby	Konieczne	Potrzebne	Wskazane	Ograniczone
Bardzo lekkie	3,0 (1,5)*	2,0	1,0	–
Lekkie	3,5 (2,0)*	2,5	1,5	–
Średnie	4,5 (3,0)*	3,0	2,5	1,0
Ciężkie	6,0 (4,0)*	4,0	3,0	1,5

* nie należy stosować jednorazowo dawek wyższych od wartości podanych w nawiasach

Źródło: <http://iung.pl/dpr/wapnowanie1.html>

Pamiętać o mikroskładnikach

Spośród mikroskładników w nawożeniu buraka najważniejszy jest bor. Na jego deficyt burak cukrowy jest wyjątkowo wrażliwy. Na wytworzenie jednej tony korzeni z odpowiednią masą liści potrzebuje ok. 7 g boru. Według aktualnych szacunków w Polsce udział gleb z niską zawartością boru wynosi 74 proc. W celu uzupełnienia zasobów glebowych warto przed siewem wysiać nawozy zawierające dodatek tego pierwiastka oraz w okresie wegetacji zastosować dokarmianie dolistne. W rzeczywistości bardzo często występuje tzw. niedobór utajony, bez wizualnych objawów, który również prowadzi do strat w plonach. Wystąpienie oznak deficytu zawsze świadczy o długotrwałym zachwianiu homeostazy żywieniowej. Interwencja dopiero w tym momencie ograniczy tylko straty, ale nigdy ich nie zniweluje do zera.

Skrajny niedostatek boru w pierwszej kolejności objawia się zgorzelą liści sercowych. Młode liście brunatnieją, czernieją i w końcu gniją. W dalszym etapie na skutek działalności grzybów *Fusarium culmorum* i *Phoma betae* na główce pojawia się

sucha zgnilizna, która stopniowo przemieszcza się w głąb korzenia. Silne niedożywienie borem może doprowadzić do spadku plonu korzeni nawet o 50%, a polaryzacji o 3–4%.

Do warunków sprzyjających wystąpieniu deficytu boru, należą niska zasobność gleby, brak obornika, długotrwała susza, wadliwy odczyn lub zła struktura gleby.

Pierwszy zabieg należy przeprowadzić w fazie 2–3 par liści właściwych, zaraz po zastosowaniu drugiej dawki azotu. Oprysk w czasie, gdy rośliny nie mają rozwiniętych co najmniej dwóch par liści, jest mało skuteczny. Większość składnika trafia wtedy bezpośrednio na glebę i może zostać wykorzystana, ale dopiero przez roślinę następczą. Zabieg należy powtórzyć po ok. 10–14 dniach. Bor pobierany jest bardzo wolno i nie przemieszcza się w roślinie. Z tego powodu pierwiastek ten powinien być podawany systematycznie.

Poza borem, problemy mogą wystąpić także z niedożywieniem manganem. Potrzeba dokar-

miania tym pierwiastkiem wynika głównie z niskiej jego dostępności w warunkach wysokiego odczynu gleby, a takiego wymaga burak cukrowy. W miarę wzrostu odczynu rozpuszczalność manganu gwałtownie spada, a przy pH powyżej 6,5 staje się on trudno dostępny dla roślin.

TABELA 1

Ocena potrzeb wapnowania gleb

TABELA 2

Dawki wapna na gruntach ornych w tonach CaO na 1 ha

TABELA 3

Obowiązujące liczby graniczne przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu

TABELA 3**OBOWIĄZUJĄCE LICZBY GRANICZNE PRZYSWAJALNYCH FORM FOSFORU, POTASU I MAGNEZU**

Kategoria gleby	Klasy zasobności gleby				
	bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
Zawartość fosforu przyswajalnego wg Egnera-Riehma DL-P205 mg·100 g⁻¹ gleby					
Wszystkie kategorie	do 5,0	5,1–10,0	10,1–15,0	15,1–20,0	od 20,0
Zawartość potasu przyswajalnego wg Egnera-Riehma DL-K20 mg·100 g⁻¹ gleby					
bardzo lekka	do 2,5	2,6–7,5	7,6–12,5	12,6–17,5	od 17,5
lekka	do 5,0	5,1–10,0	10,1–15,0	15,1–20,0	od 20,0
średnia	do 7,5	7,6–12,5	12,6–20,0	20,1–25,0	od 25,0
ciężka	do 10,0	10,1–15,0	15,1–25,0	25,1–30,0	od 30,0
Zawartość magnezu przyswajalnego wg Schachtschabela – Mg mg·100g⁻¹ gleby					
bardzo lekka	do 1,0	1,1–2,0	2,1–4,0	4,1–6,0	od 6,0
lekka	do 2,0	2,1–3,0	3,1–5,0	5,1–7,0	od 7,0
średnia	do 3,0	3,1–5,0	5,1–7,0	7,1–9,0	od 9,0
ciężka	do 4,0	4,1–6,0	6,1–10,0	10,0–14,0	od 14,0

Źródło: Kęsik K. 2016. *Zastosowanie metody Mehlich 3 w systemie doradztwa nawozowego*. Studia i Raporty IUNG-PIB 48(2): 96–104.

NASIONA BURAKA CUKROWEGO

RH

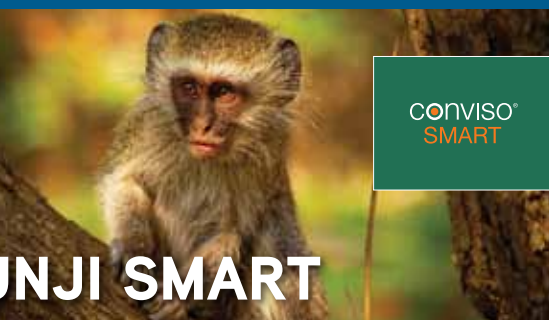

conviso[®]
SMART

HOPPER SMART

RH+CR+A*

conviso[®]
SMART

KIPUNJI SMART

RH+CR+A*

NEW

ORLIK

RH+CR+N+E*

NEW

OAZA

RH+N

TRAPER

RH+CR+N+A*+E*

WOJOWNIK

RH+CR+E*

GOLF

RH+CR+A*+E*

WINETOU

*A – odporność na *Aphanomyces cochlioides*

*E – odporność na mączniaka prawdziwego (*Erysiphe betae*)

Wapnowanie pól – niezbędne w uprawie buraka

Wapnowanie pól jest jednym z najważniejszych zabiegów agrotechnicznych w uprawie buraka cukrowego, a stabilizacja pH gleby staje się kluczowym elementem uzyskania satysfakcjonującego plonu.

 JACEK PIWOWAR, DEPARTAMENT SUROWCÓW, DZIAŁ DS. AGROTECHNIKI, AGROTECHNIK

Prawidłowe nawożenie gleb wapnem powinno być poprzedzone wynikiem analizy gleby, który będzie stanowił podstawę określenia wielkości dawek, ponieważ z reguły ubytek wapna na różnych działkach w gospodarstwie jest zróżnicowany. Przy niskim pH nawet bardzo intensywne nawożenie mineralne nie jest w stanie pokryć potrzeb pokarmowych buraka cukrowego, gdyż nie może być wykorzystane przez korzenie roślin.

Dlatego ważne jest, aby nie dopuszczać do krytycznie niskich wartości pH gleby, ponieważ w takim środowisku generowane są straty próchnicy, pogorszeniu ulegają stosunki wodno-powietrzne, następuje także blokowanie substancji pokarmowych przez związki niedostępne dla roślin. Problemem bardzo istotnym jest także zwiększone zagrożenie wystąpienia zgorzeli siewek i zgnilizn korzeni buraka cukrowego. Na glebach kwaśnych o odczynie poniżej pH 5,5 obserwuje się zwiększoną aktywność grzybów oraz utrudnioną wymianę gazową, co nie sprzyja prawidłowemu rozwojowi korzeni oraz całych roślin. Odczyn gleby pod uprawę buraka cukrowego powinien mieścić się w przedziale od lekko kwaśnego do obojętnego (pH 6,0–7,2). Optymalny odczyn gleby umożliwia pełne wykorzystanie potencjału wybranego stanowiska.

Nawozy wapniowe powinno stosować się pod przedplon na co najmniej rok przed uprawą buraków cukrowych. Istnieje jednak wyjątek – można stosować niewielkie ilości wapna corocznie lub co dwa lata w celu podtrzymywania optymalnego odczynu gleby. W celu uniknięcia strat w obu przypadkach nie należy stosować w krótkim okresie przed lub po wapnowaniu nawozów mineralnych i organicznych. Nawóz wapniowy najlepiej rozsypać na ściernisko i dokładnie wymieszać z glebą na głębokości 15–20 cm. Dzięki takim zabiegom wapno będzie równo rozmieszczone w warstwie ornej profilu glebowego oraz dodatkowo jego obecność będzie korzystnie wpływała na szybkość procesów prowadzących do rozkładu resztek pożywnych. Niezalecane jest jednorazowe stosowanie bardzo wysokich dawek wapna w celu szybkiego odkwaszenia gleby, ponieważ mikroorganizmy glebowe wykazują dużą wrażliwość na takie działania. Dlatego wapnowanie gleb silnie zakwaszonych najlepiej przeprowadzać w co najmniej dwóch etapach, z czego w pierwszym roku można zastosować 2/3 zalecanej dawki.

W rolnictwie do wapnowania wykorzystuje się wapno tlenkowe oraz węglanowe. Wapno tlenkowe CaO działa najszybciej, ponieważ łatwo wchodzi w reakcje z wodą i przez to bardzo szybko wypiera jony wodorowe z kompleksu sorpcyjnego. Zalecane

jest do odkwaszania gleb ciężkich i średnich, gdy zachodzi potrzeba szybkiego podniesienia niskiego odczynu gleby. Dodatkowym jego atutem jest rozluźnienie wadliwej struktury gleby. Najbardziej popularnym nawozem jest wapno węglanowe CaCO_3 , zalecane na gleby lekkie i bardzo lekkie o niskiej zawartości próchnicy. Działa wolniej i nie powoduje tak gwałtownych zmian we właściwościach środowiska glebowego, dzięki czemu jest bezpieczniejsze do stosowania w dużych dawkach. Właściwości takich nawozów umożliwiają dłuższe utrzymanie stabilnego pH gleby, jednak do prawidłowego działania muszą być bardzo dobrze rozdrobnione.

Wybierając nawozy wapniowe, należy ich skład przeliczyć na zawartość CaO, a następnie na podstawie wyników analiz gleby ustalić dawkę, uwzględniając aktualny odczyn i kategorię agronomiczną gleby.

Do poprawy oraz utrzymania właściwego pH gleby bardzo dobrze sprawdza się wapno nawozowe (defekacyjne) o zawartości CaO powyżej 25%. Jest to nawóz sypki, który powstaje w cukrowniach w procesie produkcji cukru z buraków cukrowych. Nawóz zawiera wapń w formie węglanowej CaCO_3 . Wapno nawozowe stosowane jest jako wartościowy nawóz wapienny nadający się do każdego rodzaju gleb. Produkt można nabyć w Cukrowniach KSC S.A. wszystkie genotypy, które trafiają obecnie do badań

TABELA 1

Ocena potrzeb wapnowania gleb

FOTOGRAFIA 1

Zahamowanie wzrostu roślin w warunkach zbyt niskiego odczynu gleby

FOTOGRAFIA 2

Zahamowanie wzrostu i rozwoju całej plantacji w wyniku zbyt niskiego odczynu gleby

TABELA 1**ZAŁECANE DAWKI CaO I WAPNA NAWOZOWEGO [t/ha]**

Wapnowanie	Gleba lekka			Gleba średnia			Gleba ciężka		
	pH	CaO/ha	Wapno nawozowe	pH	CaO/ha	Wapno nawozowe	pH	CaO/ha	Wapno nawozowe
Konieczne	<4,5	3,5	11,0	<5,0	4,5	15,0	<5,5	5,0	17,0
Potrzebne	4,6 + 5,0	2,5	8,0	5,1 + 5,5	3,0	10,0	5,6 + 6,0	3,0	10,0
Wskazane	5,1 + 5,5	1,5	5,0	5,6 + 6,0	2,0	6,0	6,1 + 6,5	2,0	6,5
Ograniczone	5,6 + 6,0	0,0	0,0	6,1 + 6,5	1,0	3,0	6,6 + 7,0	1,0	3,0
Zbędne	>6,1	0,0	0,0	>6,6	0,0	0,0	>7,0	0,0	0,0

Przyczyny zniekształceń korzeni buraka cukrowego

Kształt korzeni buraka cukrowego, ich stożkowatość i regularność to ważne cechy, na które zwracają mocno uwagę plantatorzy i przemysł cukrowniczy.

 DR HAB. MIROSŁAW NOWAKOWSKI, PROF. IHAR-PIB, IHAR-PIB ODDZIAŁ W BYDGOSZCZY

W COBORU, a następnie rejestracji, to odmiany buraka o pożądanym stożkowatym kształcie i stosunkowo małej jego zmienności. Niemniej także pod względem tej cechy występują odmiany wzorcowe o prawie idealnym kształcie i wyjątkowej regularności (**fot. 1**) oraz takie, którym hodowcy musieliby jeszcze poświęcić więcej uwagi w swojej pracy (**fot. 2**).

Stożkowatość korzeni ma bardzo istotne znaczenie podczas maszynowego zbioru, gdyż ułatwia wykopywanie, a w zasadzie wyciąganie się korzeni i przyczynia się do zmniejszenia zanieczyszczenia korzeni przyczepiającą się do nich ziemią. Mniej mamy wówczas także korzeni lekko uszkodzonych mechanicznie, które podczas przechowywania na polu tracą mniej masy i są rzadziej infekowane przez patogeny zgniliznowe. Regularny kształt korzenia koreluje poza tym dodatnio z wytwarzaniem wysokiej zawartości i plonu cukru.

Nie można niestety uzyskać w praktyce pełnej regularności kształtu korzenia, gdyż jest to parametr w populacji około 100 000 roślin na hektarze i jak w każdej większej grupie osobników, występuje pewna zmienność genetyczna, na którą mamy ograniczony wpływ, podobnie jak na środowisko, w którym funkcjonuje. Na każdej, nawet wzorowo prowadzonej plantacji, rejestrujemy zatem kilkuprocentowy udział

FOTOGRAFIA 1
Odmiana buraka cukrowego o wzorcowym, stożkowatym kształcie korzeni

FOTOGRAFIA 2
Odmiana buraka cukrowego o mniej regularnym kształcie korzeni

FOTOGRAFIA 3
Zgorzel liści sercowych i deformacje główki korzenia spowodowane niedoborem boru

FOTOGRAFIA 4
Mała ze słomy przyczynia się do deformacji korzeni buraka

korzeni selerowatych i rozdwojonych, co bywa zwykle powiązane z pewną zmiennością pola pod względem przygotowania go do uprawy oraz zmiennością występowania i zwalczania agrofagów.

Istotny wpływ na kształt korzenia mają warunki pogodowe, a zwłaszcza ekstremalne opady deszczu. Długotrwałe deszcze powodują niekiedy, że buraki nie zagłębiają się zbyt głęboko w glebę, a ich kształt jest bardziej nieregularny i mniej stożkowaty. Niedobory opadów motywują natomiast buraki do głębszego poszukiwania wody, wydłużania korzeni i wytwarzania rozciągniętego, „dłuższego stożka”. Dłuższe przerwy pomiędzy opadami w okresie intensywnego

wzrostu buraka przyczyniają się zazwyczaj do bardzo szybkiego nadrabiania zaległości we wzroście korzenia, czego skutkiem jest powstawanie kawern (pustych przestrzeni, zagłębień w górnej części korzenia), często z brzegowym porażeniem przez grzyby, co nie sprzyja uzyskaniu wysokiej zawartości cukru. Kawerny mogą pojawić się ponadto jako objaw niedoboru boru. Najbardziej typowym symptomem niedoboru tego składnika jest zgorzel liści sercowych (**fot. 3**), która z czasem przekształca się w suchą zgniliznę główki korzenia, co prowadzi do deformacji lub zniszczenia korzenia.

Kształt korzenia może także się zmieniać zależ-

FOTOGRAFIA 5
Gleboszowanie na polu IHAR-PIB w Bydgoszczy

FOTOGRAFIA 6
Korzenie zniekształcone w następstwie zgorzeli siewek wywołanej przez *Aphanomyces cochliformis*

FOTOGRAFIA 7
Objawy zgnilizny wierzchołkowej korzenia (*Aphanomyces cochliformis*) i parcha pasowego

FOTOGRAFIA 8
Porażenie korzenia przez *Rhizoctonia solani* skutkiem brunatną zgnilizną korzeni

FOTOGRAFIA 9
Cysty mątwika pasożytujące na korzeniu buraka

FOTOGRAFIA 10
Guzowatość spowodowana przez bakterie *R. radiobacter*

FOTOGRAFIA 11
Drutowce wygrzają otwory w korzeniu buraka

nie od sposobu umieszczenia nawozu organicznego w glebie. Jeżeli nawóz organiczny (zwłaszcza słoma zbóż) zostanie przykryty warstwą gleby po zastosowaniu pługa, to utworzy się na dolnej granicy warstwy ornej swego rodzaju „mata” ze słomy, która hamuje normalny rozwój korzenia i przyczynia się do jego zniekształceń i selerowatości (fot. 4). Ważne jest zatem zaplanowanie zabiegu uprawowego (np. talerzowanie przed orką), który umożliwi równomierne wymieszanie rozdrobnionej masy organicznej z glebą.

Wykonywanie co roku orki na tę samą głębokość, bez użycia zębów wznoszących warstwę podorną, powoduje z czasem podobne do opisanych wcześniej zniekształcenia korzeni, co jest efektem powstania tzw. podeszwy płuźnej, czyli szkodliwego zagęszczenia poniżej warstwy ornej. Podeszwę płuźną należy niwelować poprzez użycie co kilka lat głębosza (fot. 5). Na problem z podeszwą płuźną może wskazywać pojawienie się zastoin wody na polu po umiarkowanym deszczu.

Zniekształcenia rejestruje się również w przypadku korzeni u psiechów (rosną w rzędach buraka) i u burakochwastów (pojawiają się w międzyrzędziach), które wytwarzają pędy nasienne, a same korzenie ulegają najczęściej zmniejszeniu i zdrewnieniu (powstaje cienki korzeń główny, z którego wyrastają liczne drobne korzenie boczne) i niekorzystnym zmianom jakości przetwórczej.

W grupie czynników biotycznych (biologicznych) decydujących najczęściej o niekorzystnych zmianach w plonie korzeni buraka w pierwszej kolejności należy wymienić głównych sprawców zgorzeli siewek i zgnilizn korzeni, czyli *Aphanomyces cochlioides* oraz *Rhizoctonia solani*. Bardziej rozpowszechnionym i znanym patogenem jest pierwszy z wymienionych. Wywołana przez niego zgorzel siewek buraka objawia się przewężeniem i ściemnieniem części podliścieniowej młodej rośliny, która zamiera lub rozwija się dalej z silnie zniekształconym korzeniem o istotnie obniżonej jakości przetwórczej (fot. 6). Z kolei w drugiej połowie okresu wegetacji na korzeniu buraka patogen

może spowodować porażenie części wierzchołkowej korzenia, a następnie środkowej, ściemnienie tkanki i zgniliznę (zgnilizna wierzchołkowa korzenia) (fot. 7). *A. cochlioides* obok bakterii z rodzaju *Streptomyces* uznawany jest także za sprawcę parcha pasowego, który pojawia się na korzeniu buraka w formie skorkowacenia i splecia wokół centralnej części korzenia.

Grzyby *Rhizoctonia solani* też poraża siewki, prowadząc do ich zgorzeli i zamierania, a na początku lata stwarza zagrożenie dla wyrosniętych buraków, powodując brunatną zgniliznę korzeni, czyli rizoktoniozę (fot. 8), która stopniowo opanowuje i niszczy coraz większą część plantacji. Infekcja rośliny rozpoczyna się w środkowej części korzenia (położonej poniżej powierzchni gleby) i powoduje brunatne zabarwienie korzenia w następstwie procesów gnilnych, co przyczynia się do stopniowego zamierania części podziemnej i nadziemnej buraka.

Badania IHAR-PIB w Bydgoszczy wykazały, że zapobiegać deformacjom i zgniliznom korzeni można poprzez:

- uprawę buraka nie częściej niż co 4 lata na danym polu oraz unikanie w płodozmianie kukurydzy, rzepaku, ziemniaka (rośliny żywicielskie),
 - umieszczenie fungicydów w otocze nasion, wczesny siew i spulchnianie międzyrzędzi,
 - wapnowanie, stosowanie nawozów naturalnych i fitosanitarnych międzyplonów,
- dobór odmian buraka cukrowego o podwyższonej odporności na *Aphanomyces cochlioides* i *Rhizoctonia solani*.

Zbyt częsta uprawa buraka cukrowego na tym samym stanowisku lub uprawa innych roślin żywicielskich dla nicieni (np. rzepaku) skutkuje silnym rozwojem populacji mątwika burakowego (*Heterodera schachtii*) i przyczynia się do deformacji korzeni oraz spadku ich plonu i jakości. Na zamątwiczonym polu korzeń buraka zatrzymuje się w rozwoju i wytwarza dużą ilość drobnych korzeni bocznych, na których pasożytują samice (cysty) nicieni. Masa korzenia zmniejsza się o około 5%

przy zagęszczeniu 500 jaj i larw mątwika w 100 g gleby (wartość progowa). Zredukować populację mątwika burakowego w glebie można poprzez uprawę międzyplonu z antymątwikowych odmian gorczycy białej i rzodkwi oleistej lub poprzez zastosowanie przerwy 4–6 lat w uprawie buraka na danym stanowisku. Jeżeli mimo wszystko nie możemy zrezygnować na kilka lat z uprawy buraka, wówczas pozostaje nam jedynie zastosować odmiany buraka tolerancyjne na nicienie, które gwarantują utrzymanie wysokiego poziomu plonu korzeni, ale namnażają jednocześnie nicienie, jednak w mniejszym stopniu w porównaniu z odmianami nietolerancyjnymi. Ważne jest także odchwaszczanie pola, gdyż większość chwastów dwuliściennych to rośliny żywicielskie dla mątwika. Jeżeli wykopimy delikatnie korzeń buraka na polu podejrzanym o zasiedlenie mątwikiem i będzie on miał charakterystyczną brodę z drobnych korzeni bocznych, to zauważymy zwykle białe lub brązowe cysty nicienia przyczepione do korzonków (fot. 9). Gdyby tych cyst nie było, to można przypuszczać, że brodatość korzeni została spowodowana przez rizomanię. Wszystkie odmiany buraka cukrowego posiadają już obecnie odporność na tę chorobę i jej objawy spotyka się dosyć rzadko.

Sporadycznie na plantacjach buraka cukrowego pojawiają się zniekształcenia korzeni w postaci guzowatości, czyli narośli wywołanych przez bakterie *Rhizobium radiobacter* (fot. 10), a niekiedy mamy do czynienia z uszkodzeniami korzeni po żerowaniu drutowców, wygrzających dziury, co w obu przypadkach wpływa na spadek zawartości i plonu cukru (fot. 11).

Orientując się, jakie przyczyny powodują deformacje i choroby korzeni, można świadomie przeciwdziałać niekorzystnym procesom, planując prawidłowy pod względem sanitarnym płodozmian oraz realizując, zgodnie z zaleceniami integrowanej produkcji, uprawę roli, nawożenie i zabiegi ochrony roślin, gwarantujące plantatorowi utrzymanie wysokiej produktywności stanowiska dla prawy buraka cukrowego.

Przepisy kulinarne

 DZIAŁ MARKETINGU

Szarlotka

Czy szarlotka to królowa jesieni? Nam smakuje o każdej porze roku i chętnie pieczemy ją również latem. Łapcie sprawdzony przepis, może przyda się na weekend!

Ciasto:

- 4 szklanki mąki pszennej Młyny Stoisław
- 250 g masła lub margaryny
- 1 szklanka cukru Polski Cukier
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 1 jajko
- 1/2 szklanki kwaśnej śmietany (18%)

Dodatkowo:

- ok. 1,5–2 kg jabłek
- cynamon
- 2–3 łyżki cukru Polski Cukier

Przygotowanie:

Z podanych składników zagniatamy ciasto, owijamy folią spożywczą i wstawiamy na ok. godzinę do lodówki.

W tym czasie obieramy jabłka i kroimy je w plastry lub w kostkę.

Ciasto po wyjęciu z lodówki dzielimy na 2 części (ok. 2/3 i 1/3). Większą część rozwałkowujemy i wykładamy nią dno oraz boki blaszki wyłożonej papierem do pieczenia (można piec w dużej prostokątnej formie

lub dwóch mniejszych tortownicach). Na spód wykładamy jabłka, posypujemy cukrem i cynamonem. Na wierzch wykładamy pozostałe ciasto (można zetrzeć je na tarce / rozwałkować i pociąć na paski).

Pieczemy w piekarniku nagrzanym do 180 stopni do zarumienienia (ok. 45 minut). Studzimy i podajemy.

PS. Przed podaniem można dodatkowo oprószyć cukrem pudrem Polski Cukier.

Kajzerki

Postanowiliśmy zrobić własną wersję słynnych zapiekanych kajzerek! To fantastyczna alternatywa dla klasycznych zapiekanki, idealna do dzielenia. Wykonanie również jest bardzo proste, zobaczcie sami:

Przygotowanie:

1. Kajzerki nacinamy w kilku miejscach.
2. Nacięcie smarujemy w środku koncentratem Polskie Przetwory i posypujemy ziołami prowansalskimi
3. Do każdego nacięcia wkładamy plasterki szynki i sera żółtego
4. Zapiekamy w piekarniku nagrzanym do 180 stopni do czasu aż ser się rozpuści, a bułka lekko zarumieni.

Podajemy na ciepło! **RADA:** W wersji bez mięsa szynkę możecie zastąpić podsmażonymi pieczarkami. Pycha!

Ciasteczka z czekoladą

Co powiecie na przepyszne maślane ciasteczka z kawałkami czekolady? Rozpływają się w ustach! Podane ze szklanką zimnego mleka to naszym zdaniem bajka! A może wolicie zaserwować je z kawką?

• Składniki:

- 150 g miękkiego masła
- 1/2 szklanki cukru trzcinowego Polski Cukier
- 1 jajko
- 1 i 1/3 szklanki mąki pszennej Młyny Stoś
- 1/3 łyżeczki proszku do pieczenia
- 2/3 łyżeczki sody
- 1/3 łyżeczki soli
- 1 czubata łyżeczka cukru waniliowego
- 85 g czekolady (gorzkiej lub pół na pół gorzkiej i mlecznej) pokrojonej w grubszą kostkę

Przygotowanie:

Masło ucieramy z cukrem za pomocą miksera na puszystą masę. Dodajemy jajko i ucieramy jeszcze 1-2 minuty. Dodajemy mąkę, proszek do pieczenia, sól i sodę. Ucieramy na niskich obrotach do połączenia się składników. Dodajemy pokrojoną

czekoladę, mieszamy szpatułką. 2 duże blaszki wykładamy papierem do pieczenia i za pomocą łyżki nakładamy kule masy na blaszkę (1 ciastko to ok. 2/3 łyżki masy). Nie trzeba ich spłaszczać, pamiętajcie jednak o pozostawieniu większych odstępów między ciastkami – zwiększą swoją objętość podczas pieczenia.

Pieczemy w piekarniku nagrzanym do 170 stopni do zarumieniania (ok. 10–15 minut). Smacznego!

MARIBO®
your partner in sugar beet...

NASIONA NAJWYŻSZEJ JAKOŚCI

Wejdź na naszą
stronę:
mariboseed.com

lub napisz email:
poland@mariboseed.com

LUMOS Rh Cr

MARIZA Rh

EVEREST Rh Cr N

PACIFIC Rh Cr

DIPLOMAT Rh

ZELTIC Rh Cr N

GALLANT Rh Cr
A E R

MITLON Rh Cr

ZDROWOTNOŚĆ
potwierdzona w praktyce

MARIBO®
your partner in sugar beet...